

Wykaz kluczowych aktywności ZGWRP w zakresie prawodawstwa

Związek Gmin Wiejskich RP z uwagą śledzi proces legislacyjny i na bieżąco wyraża opinie i stanowiska do wielu aktów prawnych, projektów ustaw, rozporządzeń wykonawczych oraz założeń aktów prawnych dotyczących obszarów wiejskich, rozwoju lokalnego, a także administracji publicznej. Poniżej przedstawiamy wybrane, najistotniejsze działania parlamentu i rządu w zakresie prawodawstwa, realizowane w ostatnim okresie, co do których Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wydawał stanowiska, opinie, lub uczestniczył w procesie legislacyjnym.

- **Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, – druk sejmowy nr 24.**

Projekt dotyczy częściowego wyrównania ubytków w dochodach JST (w zakresie ich dochodów własnych i subwencji, spowodowanych wprowadzeniem w latach 2005 – 2011 wielu zmian w ustawach. Projekt przez stronę samorządową zwany jest „stawka większa niż 8 miliardów”. W projekcie zawarta jest propozycja rekompensat dla gmin z terenami wiejskimi za utracone korzyści związane ze znajdującymi się na ich terenach różnymi obszarami chronionymi. W zbieraniu podpisów pod projektem zaangażowane były samorządy różnych szczebli, ale najwięcej zebrały gminy wiejskie. Projekt wpłynął do Sejmu RP 27 września 2012 roku i poza I czytaniem oraz powołaniem podkomisji nadzwyczajnej, nie kontynuowano jakichkolwiek prac do końca VII kadencji. Jako projekt obywatelski nie uległ on dyskontynuacji i 19 listopada 2015 roku, pod nowym numerem druku sejmowego (nr 24), skierowano go do dalszych prac. 12 stycznia 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu ws. projektu ustawy. Stanowisko to, podobnie jak i poprzedniego rządu jest negatywne. Czytamy w nim m.in. „W ciągu trzech lat od złożenia projektu ustawy w Sejmie RP zaszły zmiany, które nie mogą być pominięte przy ocenie proponowanych rozwiązań. Tym samym, już z tego punktu widzenia, wskazane przez projektodawców wyniki nie mogą być przyjęte w przedstawionej formie”. Dnia 26 stycznia 2016 r. podczas spotkania z Przewodniczącym Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, strona samorządowa zachęcała parlamentarzystów do dalszych prac nad naszym projektem. 25 lutego 2016 r. powołano nową podkomisję do rozparzenia projektu ustawy, która na jedynym dotychczas posiedzeniu w dniu 10 marca 2016 r. przeprowadziła „dyskusję ogólną”.

- **Przedstawiony przez Prezydenta RP projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowych od osób fizycznych, – druk sejmowy 51.**

Projekt ustawy, który wpłynął do Sejmu 29 listopada 2015 roku, dotyczy zwiększenia kwoty zmniejszającej podatek z 556,02 zł do 1440 zł. Oznacza to pośrednio zwiększenie kwoty wolnej od opodatkowania z 3091 zł do 8000 zł oraz zwiększenie kwoty zmniejszającej zaliczki na podatek dochodowy z 46,33 zł do 120 zł. Projekt prezydencki ma na celu doprowadzenie do zgodności z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego oraz jest wypełnieniem obietnicy wyborczej. Kancelaria Sejmu zwróciła się do Związku Gmin Wiejskich RP z prośbą o opinię w sprawie projektu ustawy. Związek negatywnie zaopiniował projekt ustawy z uwagi na brak wskazania źródła pokrycia ubytku w dochodach JST w kwocie 7.73 mld zł rocznie. Opinia Związku znajduje się na stronie internetowej www.zgwrp.pl. 2 grudnia 2015 r. w Sejmie odbyło się pierwsze czytanie projektu

ustawy w i została ona przekazana do Komisji Finansów Publicznych. Z inicjatywy strony samorządowej KWRiST odbyło się 18 stycznia br. spotkanie przedstawicieli korporacji samorządowych z Ministrem Finansów Pawłem Szałamachą w sprawie zmiany ustawy o dochodach JST, w związku z planowanym podniesieniem kwoty wolnej od podatku. Uczestniczący w spotkaniu przedstawiciele strony samorządowej usłyszeli, że rząd nie jest skłonny dokonywać korekty ustawy o dochodach JST, upatrując w procesie zwiększenia kwoty wolnej od opodatkowania czynników wzrostu dochodów samorządów. 13 kwietnia 2016 r. projekt skierowano do podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego. Niezakończone prace nad projektem.

- **Rządowy projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2016, – druk sejmowy nr 67.**

Projekt, który wpłynął do Sejmu 4 grudnia 2015 roku dotyczył propozycji zmian niektórych ustaw związanych z prawidłową realizacją ustawy budżetowej na rok 2016. Ku zaskoczeniu strony samorządowej, w ostatnim momencie dodano do niego art. 13, który był literalnym powtórzeniem regulacji z art. 32 tzw. ustawy około budżetowej obowiązującej w 2015 r. Zarówno regulacja poprzednia, jak i obecna zobowiązuje gminy i powiaty do przekazywania środków na finansowanie potrzeb edukacyjnych niepełnosprawnych uczniów w wysokości nie niższej, niż wynikająca z podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. ZGWRP zwrócił się do Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych o wykreślenie art. 13 z rządowego projektu ustawy. W swoim stanowisku (dostępnym na www.zgwrp.pl) podnosiliśmy m.in., że rząd, nie patrząc na obietnice złożone rok wcześniej stronie samorządowej, ani też na prawne i faktyczne perturbacje stosowania art. 32 w praktyce, często ze szkodą dla beneficjentów, w ostatniej chwili uzupełnił druk 67 o kontrowersyjne zapisy art. 13. W uzasadnieniu projektu ustawy nie ma odniesienia do zgłaszanych w ubiegłym roku uwag czy też zastrzeżeń Rządowego Centrum Legislacji z 2014 r. oraz uwag konstytucyjnych podniesionych we wniosku do Trybunału Konstytucyjnego. Mimo sprzeciwu strony samorządowej, Sejm uchwalił ustawę 16 grudnia 2015 roku. Senat nie wniósł uwag, zatem Prezydent podpisał ustawę 21 grudnia 2015 roku. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2015 r. poz. 219.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, - druk sejmowy nr 74.**

Wniesiony do Sejmu 1 grudnia 2015r. projekt dotyczył zapewnienia najemcom prawa do lokalu zamiennego oraz pokrycia kosztów przeprowadzki w związku z koniecznością remontu lub rozbiórki budynku, który wymaga opróżnienia. Obowiązek ten spoczywać ma na właściwej gminie. Ustawa ta przesuwła o 2 lata z 31 grudnia 2015 r. na 31 grudnia 2017 r. obowiązek gminy w zakresie zapewnienia najemcy lokalu mieszkalnego mieszkania zamiennego oraz pokrycia kosztów przeprowadzki, jeśli najemcy lokalu płaćącego czynsz regulowany wypowiedziano umowę najmu. Pierwotny zapis przewidywał przesunięcie tego terminu aż o 10 lat. Jednak argumenty przedstawiane przez przedstawicieli gmin mówiące o nadużywaniu przez właścicieli lokali mieszkalnych tego zapisu dla prywatnych korzyści kosztem finansów publicznych, a szczególnie gminnych, przekonały parlament do skrócenia tego okresu do 2 lat. Sejm ustawę uchwalił 16 grudnia 2015 r. Wobec braku poprawek ze strony Senatu, Prezydent 21 grudnia 2015 r. ustawę podpisał. Ustawa weszła w życie następnego dnia po jej ogłoszeniu. Dz. U. z 2016 r. poz.8.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, - druk sejmowy 103.**

Wniesiony w dniu 7 grudnia 2015 roku projekt dotyczył zmian terminu odroczenia płatności opłaty za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnej kary pieniężnej. Zakres ustawy jest bardzo ważny dla gmin, które nie zrealizowały zamierzeń ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) i którym z tego powodu groziły wysokie kary. ZGWRP pozytywnie przyjął i ocenił projekt, tym bardziej, że od wielu lat zabiegaliśmy o skorelowanie zadań ujętych w KPOŚK z planowanymi środkami wsparcia na ich realizację. W ustawie Prawo ochrony środowiska zmieniony został art. 317 ust. 1a. Zmiana polega na przesunięciu terminu zobowiązania do wnoszenia opłaty za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnej kary pieniężnej z 31 grudnia 2015 r. na 31 grudnia 2018 r w przypadku, jeśli przedsięwzięcie realizowane w ramach krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych zostanie zrealizowane w terminie do 31 grudnia 2018 r. Marszałek województwa ma prawo odraczać termin wnoszenia opłaty, a po zrealizowaniu

przez gminy zadania z zakresu gospodarki wodno- ściekowej stwierdzić w drodze decyzji umorzenie odroczonej opłaty. Sejm ustawę uchwalił 7 grudnia 2015 roku, Senat nie wniósł poprawek i Prezydent 28 grudnia 2015 roku ustawę podpisał. Weszła ona w życie 30 grudnia 2015 roku pod tytułem: ustawa zmieniająca ustawę Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2015r, poz.2278).

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, - druk sejmowy nr 105.**

Projekt ustawy wniesiony do Sejmu 7 grudnia 2015 roku dotyczył w swej istocie zmian taksatywnych i nazewnictwa, a także postępowania samorządów w zakresie map ryzyka powodziowego i zarządzania tym ryzykiem. W dniu 16 grudnia 2015 roku Sejm uchwalił nowelizację, do której Senat nie wniósł uwag, wobec czego została ona 28 grudnia 2015 roku podpisana przez Prezydenta i ogłoszona w Dz.U. z 2015 r. poz. 2295. Nowela weszła w życie z początkiem 2016 r. Znosi ona obowiązek uwzględniania w planowaniu przestrzennym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego. Gmina ma prawo podjąć sama decyzję, czy dany obszar przewidziany pod zabudowę pozostawić jako teren budowlany, czy jako obszar zalewowy. Podejmując decyzję bierze na siebie obowiązek odszkodowawczy. Jeżeli teren pozostawiony w planie jako budowlany zostanie zabudowany, a nastąpi powódź która spowoduje zniszczenia, to na gminę spadnie właśnie obowiązek wypłaty odszkodowania. Jeśli gmina uzna teren za zalewowy, to z kolei będzie odpowiadać za obniżenie wartości gruntów spowodowaną zmianą planu miejscowego uwzględniającego mapy ryzyka. Państwo uwolniło się w ten sposób od wszelkiej odpowiedzialności odszkodowawczej.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, – druk sejmowy nr 106.**

Wniesiony do Sejmu 9 grudnia 2015 roku projekt dotyczył obowiązku szkolnego od 7 roku życia, obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dziecko 6-letnie, prawa do rozpoczęcia edukacji szkolnej od 6 roku życia - na wniosek rodziców, możliwości kontynuacji w roku szkolnym 2016/2017 nauki w lasie I szkoły podstawowej przez dzieci 7-letnie, które rozpoczęły edukację w roku szkolnym 2015/2016 jako 6-latki - na wniosek rodziców, możliwości odroczenia obowiązku szkolnego w przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego do 9 roku życia, przesunięcia terminu przekształcenia oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w przedszkola z 1 września 2016 r. na 1 września 2019 r. ZGWRP aktywnie uczestniczył w pracach nad projektem. Uczestniczyliśmy w posiedzeniach komisji, a także wydano i opublikowano opinię w tym zakresie (opinia dostępna na www.zgwrp.pl). W naszej negatywnej opinii do całości projektu ustawy zmieniającej, wykazano negatywny wpływ nowelizacji na funkcjonowanie szkół prowadzonych przez samorządy, ubytek subwencji oświatowej, problemy z dostateczną ilością miejsc w przedszkolach, a nawet na sztuczną, niezawinioną przez ucznia, drugoroczność. Wskazywaliśmy także, że nowelizacja ignoruje, głos zdecydowanej większości rodziców którzy posłali dzieci do szkoły w wieku 6 lat, oraz odbiera samodzielność gminom w zakresie kształtowania sieci publicznych szkół na rzecz kuratora oświaty. W tej sprawie Przewodniczący Związku wraz z Przewodniczącym Związku Nauczycielstwa Polskiego wydali wspólne oświadczenie, - przekazane opinii publicznej. Niestety, głos samorządowców w tej sprawie został pominięty i 29 grudnia 2015 roku Sejm ustawę uchwalił. Wobec braku poprawek ze strony Senatu, Prezydent 7 stycznia 2016 roku ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz.35.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, - druk sejmowy nr 134.**

Wniesiony do Sejmu 16 grudnia 2015 r. projekt dotyczył odroczenia o 6 miesięcy wejścia w życie przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w szczególności kwestii dotyczących uruchomienia systemu aukcyjnego do zakupu energii elektrycznej z instalacji odnawialnych źródeł energii oraz mechanizmów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacjach o łącznej zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 10 kW

ZGWRP był w 2015 r. mocno zaangażowany w wspieranie przepisów ustawy o OZE. Wspierał zarówno gminy, na terenie których powstawały instalacje biogazowe jak też elektrownie wiatrowe i wodne, ale także instalacje fotowoltaiczne, szczególnie te obywatelskie o mocy do 3 kW, oraz 3 -10 kW. Przepisy dotyczące systemu

sprzedaży aukcyjnej oraz taryf gwarantowanych miały wejść w życie od 1 stycznia 2016 r. Zasadnicza zmiana, wprowadzona poprzez projekt poselski, polega na przesunięciu o pół roku (na 1.07.2016) rozdziału 4 ustawy, który dotyczy mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w tym m.in. nowych, w stosunku do obowiązującego prawa, mechanizmów aukcji dla dużych źródeł OZE oraz taryf gwarantowanych dla mikroźródeł OZE. Ocenia się, że ta nowelizacja może doprowadzić do bankructwa właśnie najmniejszych prosumentów, którzy zgodnie z pierwotną treścią ustawy wybudowali albo kończą budowę instalacji fotowoltaicznych o mocy do 10 kW. Nowelizacja nie tylko odracza o sześć miesięcy rozdział 4 ustawy, a więc wejście w życie cen gwarantowanych, ale nawet zabrania podłączania tych instalacji na istniejących zasadach i produkcji prądu tylko na swoje potrzeby, pod groźbą uniemożliwienia skorzystania od 1 lipca z cen gwarantowanych. Jak na razie nie są znane konkretne mechanizmy, jakie resort energii zaproponuje w spodziewanej niebawem nowelizacji ustawy o OZE dla grupy tzw. prosumentów. Jak się jednak wydaje, ta spodziewana nowelizacja nie poprawi ich pozycji. Zgodnie z pomysłami resortu produkujący na własne potrzeby dostaną częściową rekompensatę poniesionych nakładów. Z kolei chcący zarabiać na sprzedaży prądu będą się rozliczać na podstawie ryczałtowej stawki. Sejm, 29 grudnia 2015 r., po poprawkach Senatu, ustawę uchwalił, a Prezydent tegoż samego dnia ją podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2015 r. poz. 2365 pod nazwą: Ustawa o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne. Niestety, zanim ustawa praktycznie weszła w życie – do Sejmu wpłynął nowy poselski projekt ustawy w tym zakresie, patrz uwagi dot. **druku sejmowego 476**.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, - druk sejmowy nr 164.**

Wniesiony 28 grudnia 2015 r. projekt dotyczył usystematyzowania zagadnień dotyczących pieczy zastępczej oraz wprowadzenia zakazu umieszczania dzieci w pieczy zastępczej wyłącznie z powodu ubóstwa. Co do zasady ZGWRP - w ślad za Związkiem Powiatów Polskich - poparł tę inicjatywę. Niemniej jednak wskazano, że bezwzględne brzmienie tegoż zapisu w praktyce może prowadzić do sytuacji, w której dobro rodziców biologicznych, w postaci zachowania pełnej władzy rodzicielskiej będzie przedkładane ponad dobro dzieci, którym ani ta rodzina ani organ władzy publicznej nie będą w stanie zapewnić właściwych warunków bytowych w środowisku rodzinnym. Ponadto regulacja może zmierzać do próby przerwania przez rodziców biologicznych na organy władzy publicznej całkowitej odpowiedzialności za dostarczenie środków utrzymania dzieci. Sejm, 18 marca 2016 r., po uwzględnieniu poprawki Senatu, ustawę uchwalił. Ustawa, po podpisaniu przez Prezydenta, została ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 406.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie, - druk sejmowy nr 219.**

Wniesiony 15 stycznia 2016 r. projekt dotyczył zwiększenia zaangażowania Skarbu Państwa i jego przedstawicieli w procesie gospodarki łowieckiej w Polsce (w tym wypłat odszkodowań rolnikom za straty wyrządzone przez zwierzynę łowną) i utworzenia Funduszu Odszkodowawczego. ZGWRP przesłał do Sejmu swoją opinię (ogłoszona na www.zgwrp.pl), w której pozytywnie odnosi się do zmiany ustawy w zakresie zmiany uregulowania zasad dochodzenia i rozpatrywania spraw związanych z odszkodowaniami za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną, a szczególnie utworzenia Państwowego Funduszu Odszkodowawczego. Równocześnie, obok innych uwag, wnieśliśmy o rozszerzenie katalogu zwierząt dokonujących szkód o muflony i bobry oraz dzikie ptactwo wędrujące jak żurawie, gęsi i łabędzie. Wskazaliśmy także, iż projekt niepotrzebnie komplikuje i wydłuża proces zgłaszania szkody. Określenie właściwości wójta, burmistrza lub prezydenta w zakresie miejsca zgłoszenia szkody, czyni z tychże organów wyłącznie „biura podawcze” oraz organy pośredniczące. Zatem zgłoszenie powinno być przekazywane bezpośrednio do organu odpowiedzialnego za prowadzenie postępowania, czyli wojewody. Projekt przekazano do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które 09 marca 2016 r. projekt przyjęły wraz z poprawkami i wnioskami mniejszości (druk nr 324). Na 18 posiedzeniu, 12 maja 2016 r., podczas II czytania Sejm zdecydował o ponownym skierowaniu projektu do komisji w celu przedstawienia sprawozdania.

10 marca 2016 r. w tej samej sprawie projekt złożyło Polskie Stronnictwo Ludowe, druk sejmowy nr 372. Projekt 30 marca 2016 r. skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu. Z punktu widzenia naszych interesów, ze względu na podobieństwo obu projektów, ZGWRP nie będzie przedstawiał nowej opinii w tej sprawie.

22 czerwca 2016 r. strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego negatywnie odniosła się do rządowego projektu ustawy – Prawo łowieckie i nie wyraziła zgody na uproszczoną procedurę opiniowania projektu. Projekt dotyczy gospodarki łowieckiej w całości i jest bardzo złożony. Obejmuje także

zakresy objęte w omawianych drukach sejmowych nr 219 i nr 372. ZGWRP stanowisko w sprawie Prawa łowieckiego przedstawi na etapie dalszych prac parlamentarnych. Powracając do druku nr219, to Sejm na swoim 21 posiedzeniu, 22 czerwca 2016 r. uchwalił ustawę zawierającą zmiany – zgodnie z naszymi postulatami (wniosek o odszkodowanie składa się bezpośrednio do wojewody, wyjątkowo można go złożyć za pośrednictwem wójta, ale nie do wójta !). 11 lipca 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 1082.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, - druk sejmowy nr 221.**

Wniesiony 15 stycznia 2016 r. poselski projekt Klubu PO projekt dotyczył dostosowania skali podatkowej do wyroku TK z 28 października 2015 r., projekt proponuje zwolnienie od opodatkowania kwoty 8 000 zł rocznie oraz wprowadzenie mechanizmu uzależniającego zmiany wysokości kwoty zmniejszającej podatek wprost od wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, nie zaś od samego kryterium dochodowego. Projekt ustawy korespondował z projektem przedłożonym przez Prezydenta RP, druk sejmowy 51 (omawiany wyżej). ZGWRP, w swej opinii do projektu, zauważył, że zapis art. 2 projektowanej ustawy zmierza do zrekompensowania utraconych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podniesienia kwoty zmniejszającej podatek od osób fizycznych proponowanej w art. 1 niniejszego projektu. Stąd też uważamy, iż zasadą powinno być całkowite rekompensowanie ubytku dochodów gmin z podatku PIT, w wyniku zmian legislacyjnych które podnoszą podatnikowi kwotę zmniejszającą ten podatek. Niestety Sejm 25 lutego 2016 r. projekt odrzucił już w I czytaniu i nie skierował go do dalszych prac.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody, - druk sejmowy 265.**

Wniesiony 12 lutego 2016 r. poselski projekt ustawy dotyczył stworzenia możliwości przeznaczania środków funduszu leśnego, tworzonego w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe na ochronę przyrody w lasach, realizowaną metodami gospodarki leśnej oraz na wsparcie parków narodowych poprzez rozszerzenie możliwości finansowania ich określonych działań, w tym tworzenie infrastruktury i wykup nieruchomości na gruntach w granicach parków narodowych. Projekt skierowano do I czytania w Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Opinia ZGWRP dot. projektu została przesłana do Sejmu (dostępna na www.zgwrp.pl), w której oceniliśmy brak oszacowania wpływu ustawy na budżety JST, a także wskazaliśmy na możliwość finansowania ze środków funduszu leśnego remontów i budowy dróg transportu rolnego prowadzących do kompleksów leśnych w parkach narodowych. Komisja swoje stanowisko, uwzględniające poprawki zawarła w sprawozdaniu, druk nr 296-A. Sejm 11 marca 2016 r. na III czytaniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem ustawę 21 marca 2016 r. przekazano Prezydentowi do podpisu, po czym opublikowano w Dz. U. z 2016 r. poz. 422

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 280.**

Projekt wpłynął do Sejmu 23 lutego 2016 r, i dotyczył m. in. likwidacji obowiązku realizowania przez nauczycieli w ramach 40-godzinnego tygodniowego czasu pracy tzw. "godzin karcianych", uregulowania na poziomie ustawy zasadniczych kwestii dotyczących postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli, a także usprawnienia tego postępowania, wprowadzenia centralnego rejestru orzeczeń dyscyplinujących. Projekt zawiera także propozycje rozwiązania kwestii gratyfikacji nauczycieli uzyskujących tytuł „Profesora Oświaty”. Wcześniej projektem, jako projektem rządowym, zajął Zespół Edukacji Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz sama Komisja. Strona samorządowa zaakceptowała zmiany ustawy w zakresie postępowania dyscyplinarnego oraz gratyfikacji dla Profesorów Oświaty, natomiast negatywnie odniosła się do likwidacji tzw. godzin karcianych. Przewodniczący Związku wymógł na Ministerstwie Oświaty jednoznaczne stanowisko w tym zakresie. Stanowisko to decyduje, że wszelkie dotychczasowe zajęcia odbywające się w ramach tzw. godzin karcianych mogą być kontynuowane wyłącznie jako płatne i to płatne przez samorządy. Rząd, mimo negatywnego stanowiska strony samorządowej, skierował projekt zmiany ustawy do Sejmu. Projekt skierowano do I czytania w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz w Komisji Samorządu

Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Stanowisko komisji wraz z poprawkami zawarte jest w druku nr 319-A. 18 marca 2016 r. Sejm na III czytaniu ustawę przyjął i 21 marca 2016 r. przekazał Prezydentowi oraz Marszałkowi Senatu. Senat nie wniósł poprawek, w związku z czym 4 maja 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 668.

- **Poselski projekt ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, - druk sejmowy nr 315.**

Wniesiony do Sejmu 19 lutego 2016 r. projekt dotyczył określenia warunków, zasad i trybu lokalizacji oraz realizacji elektrowni wiatrowych; warunków lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych; wprowadzenia obowiązku uzyskania przez inwestora decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, wprowadzenia obowiązku uzyskania decyzji zezwalającej na eksploatację, objęcia elektrowni wiatrowych dozorem technicznym. Opinia ZGWRP (dostępna na www.zgwrp.pl) negatywnie odnosi się do projektu. Tak jak wiele środowisk i podmiotów negatywnie zaopiniowaliśmy wpływ wdrożenia ustawy na władztwo samorządów gospodarowania przestrzenią, negatywny wpływ na inwestycje znajdujące się lub mogące znajdować się w sąsiedztwie urządzeń elektrowni wiatrowych, restrykcyjne przepisy prawa budowlanego odnoszące się do elektrowni wiatrowych, szczególnie w zakresie parametrów lokalizacji tych urządzeń, generowanie kosztów dla inwestujących w ten sektor energetyki odnawialnej, które to koszty praktycznie zdecydują o zaniechaniu działalności w tym zakresie.

16,17 i 18 marca 2016 r. projektem zajmowała się podkomisja powołana specjalnie do tego celu. Komisja Infrastruktury 30 marca 2016 r. przyjęła sprawozdanie podkomisji, druk nr 365. Komisja nie uwzględniła wniosków mniejszości, strony społecznej, w tym stanowiska Związku Gmin Wiejskich RP, oraz kilkudziesięciu gmin na terenie których funkcjonują elektrownie wiatrowe. Petycje tych gmin (ponad 150 gmin członkowskich), ZGWRP załączył do swojego stanowiska przekazanego do Sejmu.

Tegoż samego dnia w Warszawie odbyła się konferencja prasowa na temat zagrożeń, jakie niesie ustawa dla samorządów i energetyki. W konferencji obok przedstawiciela ZGWRP uczestniczyli m.in. reprezentanci Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej.

Sprawozdanie Komisji Sejm rozpatrzył podczas III czytania i 20 maja 2016 r. ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek. 22 czerwca 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 961.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 323.**

Wniesiony 8 marca 2016 r. rządowy projekt ustawy dotyczył usunięcia barier administracyjnych i prawnych w procesie inżynieryjno-budowlanym blokującym rozwój sieci szerokopasmowych i obniżenia kosztów budowy sieci szerokopasmowych poprzez m. in. rozszerzenie kręgu podmiotów dysponujących infrastrukturą techniczną, zobowiązanych do jej udostępniania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, którzy wykorzystują ją do budowy szybkich sieci telekomunikacyjnych. Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt ten nazywany „megaustawą” budzi wiele kontrowersji. W ramach prac Zespołu ds. społeczeństwa informacyjnego KWRiST, - przedstawiciel ZGWRP wstrzymał się od głosu i nie udzielił wsparcia dla projektu. W naszej opinii (dostępna na www.zgwrp.pl) wskazywaliśmy, że nie zostały określone skutki dla budżetów samorządów wynikające z implementacji zapisów ustawy. Nasze zastrzeżenia budzi także równość prowadzenia działalności gospodarczej przez podmioty realizujące przedsięwzięcia teleinformatyczne. Problematiczne, z naszego punktu widzenia, jest także niesymetryczne traktowanie niektórych urządzeń i instalacji w świetle prawa budowlanego. Zupełnie odmienne jest w odniesieniu np. instalacji energii odnawialnej i właśnie urządzeń i sieci w zakresie usług telekomunikacyjnych. 18 marca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w komisjach: Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisji Infrastruktury z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Komisje te powołały podkomisję do dalszych prac nad projektem. Sprawozdanie z prac komisji zawarte jest w drukach sejmowych 381 i 381-A. 13 maja 2016 r., na 18 posiedzeniu, Sejm ustawę wraz z poprawkami uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem 17 czerwca 2016 r. ustawę przekazano Prezydentowi do podpisu, który to uczynił 21 lipca 2016 r. Ustawa została ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 903.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 366.**

Wniesiony 24 marca 2016 r. rządowy projekt ustawy, mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, dotyczył usprawnienia i uelastycznienia procedur w zamówieniach publicznych. Ministerstwo Rozwoju zrezygnowało z kontynuacji prac zapoczątkowanych przez Urząd Zamówień Publicznych w zakresie napisania od nowa ustawy – Prawo zamówień publicznych. Ze względu jednak na wymóg implementacji w/w dyrektywy do 18 kwietnia 2016 r. zaproponowano zmianę prawa dotychczasowego. ZGWRP już wielokrotnie wyrażał swoje stanowisko w sprawie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ws. zamówień typu „in house”. Projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym, w ramach których ZGWRP przyjął stanowisko (dostępne na www.zgwrp.pl). W stanowisku ZGWRP, w ślad za ZMP, z satysfakcją przyjmuje zamiar wprowadzenia do polskiego porządku prawnego regulacji dotyczących zamówień wewnętrznych („in-house”), umożliwiających udzielania przez jednostki samorządu terytorialnego, po spełnieniu określonych przesłanek, zamówień „własnym” spółkom komunalnym z pominięciem trybu zamówień publicznych we wszystkich sektorach gospodarki komunalnej. Z uwagi na specyfikę spółek komunalnych oraz zapewnienie bezpieczeństwa i przejrzystości obrotu gospodarczego przedmiotowe regulacje uznać należy za niezbędne. Jednocześnie Związek zgłosił zastrzeżenia wobec szczegółowych rozwiązań w tym zakresie zawartych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przygotowanym przez Ministerstwo Rozwoju. Jednocześnie wyraziliśmy zdecydowany sprzeciw wobec pominięcia w projekcie ustawy przepisów uchylających rozwiązania szczególne zawarte w ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepisy te, a w szczególności art. 3a oraz art. 6d i art. 6e, wprowadzają niczym nieuzasadnione wyjątki od ogólnych zasad prowadzenia działalności komunalnej przez jednostki samorządu terytorialnego. Stanowisko nasze spotkało się z pozytywną oceną mediów, a także Urzędu Zamówień Publicznych, Ministra Środowiska oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Projekt był także wielokrotnie omawiany przez stronę samorządową KWRiST. W tym zakresie odbyło się także robocze spotkanie przedstawicieli ZGWRP z Prezesem Krajowej Izby Odpadów Komunalnych zrzeszającej 125 podmiotów gospodarczych będących własnością samorządów i realizujących zadania gmin w gospodarce odpadami komunalnymi. Za rozwiązaniami pomyslnymi dla naszych interesów lobbowaliśmy w mediach. Ukazało się także wiele naszych artykułów i wypowiedzi prasowych. Finalnie strona samorządowa KWRiST, na plenarnym posiedzeniu Komisji, pozytywnie odniosła się co do uwzględnienia naszych stanowisk w projekcie rządowym wniesionym do Sejmu. Przyjęto jednolite stanowisko samorządów, które odnosi się do szczegółowych zapisów, szczególnie dotyczących form realizacji przez gminy zadań własnych w zakresie usług publicznych wykonywanych przez własne podmioty. Generalna zaś uwaga dotyczy propozycji zamówień typu in-house nie wprost, a poprzez zamówienia z wolnej ręki. Proces ten, w ramach PZP, obarczony jest złożonością postępowania i możliwością odwołań. 31 marca 2016 r. podczas I czytania Sejm skierował projekt do Komisji Gospodarki i Rozwoju, a ta z kolei do podkomisji nadzwyczajnej, która projekt rozpatrywała na 11 posiedzeniach w dniach od 1 kwietnia do 10 maja 2016 r. Sprawozdanie z prac komisji zawarte jest w drukach sejmowych **489 i 489-A**. 13 maja 2016 r. na 18 posiedzeniu, podczas III czytania Sejm po rozpatrzeniu sprawozdań komisji i wniosków mniejszości ustawę uchwalił. Senat procedując ustawę wniósł do niej aż 120 poprawek, druk **nr 607**. Dla samorządów szczególnie istotna była poprawka nr 109, która wniosła obowiązek przeprowadzania przetargów na odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, jeżeli zostaną one objęte gminnym systemem. W związku z tym ZGWRP przyjął stanowisko (dostępne na www.zgwrp.pl) wzywające komisję sejmową do odrzucenia tej poprawki. Podobne stanowisko zajęła strona samorządowa KWRiST na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2016 r., w którym to stanowisku wezwano Sejm do odrzucenia tej poprawki, bowiem komisja obradująca 21 czerwca 2016 r. poprawkę poparła. Sprawozdanie komisji zawarte jest w druku nr 636. Niestety, na 21 posiedzeniu, 22 czerwca 2016 r. Sejm poprawkę przyjął i uchwalił całą ustawę. 11 lipca 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 1020. Ustawa weszła w życie 28 lipca 2016 r.

W tej samej sprawie Polskie Stronnictwo Ludowe wniosło projekt ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, druk sejmowy nr 343. ZGWRP, w wydanej do projektu opinii podtrzymał swoje wcześniejsze stanowisko wyrażone w odniesieniu do zmian ustawy – Prawo zamówień publicznych (opinia dostępna na stronie www.zgwrp.pl).

- **Poselski projekt ustawy o składce audiowizualnej, - druk sejmowy nr 443.**

Wniesiony 20 kwietnia 2016 r. projekt dotyczył zastąpienia dotychczasowych przepisów o opłacie abonamentowej nowym unormowaniem, tzw. składką audiowizualną opłacaną przez końcowego odbiorcę energii elektrycznej. 29 kwietnia 2016 r. po I czytaniu projekt skierowano do Komisji Kultury i Środków Przekazu. 17 maja 2016 r. odbyło się wysłuchanie publiczne. Projekt zawiera także zadania dla gmin w procesie sporządzania rejestrów abonentów, szczególnie tych, którym przysługiwać będą zwolnienia z opłaty. Za czynności administracyjne gmina nie otrzyma udziału w opłacie, ani też żadnych środków na zadania zlecone. W zamian ma być zwolniona z opłaty dotyczącej obiektów o charakterze publicznym. Wstępna opinia ZGWRP w tej sprawie jest negatywna. Podkreślono w niej niepotrzebne angażowanie administracji gminnej w procesie rejestrowym oraz nieadekwatność ewentualnych rekompensat za czynności administracyjne w odniesieniu do ich kosztów i pożytków. Ostatecznie, ze względów proceduralnych (wymagana zgoda Komisji Europejskiej), prace nad projektem ustawy wstrzymano. Obecnie rozpatrywany jest sposób uszczelnienia poboru składek. Niezakończone prace nad projektem.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 476.**

Wniesiony 5 maja 2016 r. poselski projekt dotyczył, zgodnie z intencją wnioskodawców - wprowadzenia przejrzystych zasad w zakresie wytwarzania i wykorzystywania na własne potrzeby energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacjach, zmiany definicji instalacji OZE, wprowadzenia nowej definicji hybrydowej instalacji OZE, zmian w aukcyjnym systemie wsparcia w zakresie podziału aukcji na koszyki technologiczne. 10 maja 2016 r. projekt skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu. Projekt powiązany jest z wcześniej omówioną ustawą zawartą w druku sejmowym **nr 134**. Dotyczy on bardzo istotnej działalności gmin i ich mieszkańców. W projekcie zawarty jest wprowadzenie naszego wcześniejszego wniosku w zakresie uznania gmin za prosumentów, ale na tym kończy się jego pozytywny aspekt. Projekt zakłada m.in. likwidację taryf gwarantowanych (FIT) i w konsekwencji net-meteringu. W zamian proponuje się wprowadzenie nieopłacalnego systemu „opustowego”, który nie tylko naszym zdaniem jest niekorzystny i antyobywatelski. W przyjętej opinii ZGWRP (dostępna na www.zgwrp.pl) podnosi, że taka ustawa w zakresie OZE dla gmin wiejskich oznacza utratę możliwości obniżenia kosztów utrzymania obiektów komunalnych, utratę dochodów z podatków lokalnych i wzrost bezrobocia. Wspierać będzie duże koncerny energetyczne, lasy państwowe oraz globalnych producentów urządzeń dla energetyki odnawialnej, zamiast pomagać polskim przedsiębiorcom, rodzimym samorządom i polskim rodzinom. Opiniując negatywnie projekt, nadmieniliśmy także, iż należy pamiętać o skutkach ekonomicznym dla samorządów oraz poszanowaniu podjętych wcześniej decyzji strategicznych w zakresie energetyki odnawialnej i zainicjowanych inwestycjach. Projekt ustawy skierowano do Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Komisja przedstawiła sprawozdanie ze swoich prac na drukach **nr 551** i **nr 551-A**. 10 czerwca 2016 r. na 20 posiedzeniu Sejmu ustawę uchwalono. Senat przyjął do ustawy poprawki zawarte na druku **nr 623**. Na 21 posiedzeniu Sejm przyjął część poprawek Senatu i 22 czerwca uchwalił ustawę, którą 27 czerwca 2016 r. Prezydent podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r. poz. 925.

- **Sporządzenie mapy w skali całego kraju zapotrzebowania małych miejscowości na infrastrukturę techniczną z inicjatywy KWRiST.**

W Zespole ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST z inicjatywy reprezentantów ZGWRP przyjęto propozycję sporządzenia przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich krajowej mapy zapotrzebowania małych miejscowości w elementy infrastruktury technicznej, typu wodociągi i kanalizacje. Mapa ma na celu określenie kierunków zmiany akcentów w finansowaniu funduszami unijnymi rozwoju obszarów wiejskich. W tym celu przeprowadzone zostanie badanie ankietowe potrzeb m.in. w zakresie infrastruktury wodociągowej z sieciami i elementami technicznymi oraz kanalizacyjnej z sieciami, oczyszczalniami i infrastrukturą. Zakres tematyczny ankiety przyjął Zespół ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, - druk sejmowy nr 572.**

Wniesiony 31 maja 2016 r. poselski projekt dotyczył przeniesienia podległości i nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego z zarządu województwa do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Podstawową przesłanką, zdaniem projektodawców, do zmiany podległości ośrodków jest poprawa konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich przez usprawnienie realizacji zadań związanych z zapewnieniem doradztwa rolniczego rolnikom. Projektowana nowelizacja przepisów ustawy zapewni spójność pomiędzy realizowanymi zadaniami ośrodków a priorytetami i wyzwaniem dla rolnictwa i obszarów wiejskich, określonymi przez Unię Europejską w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dokumentach programowych. Zapewni także jednolitość sposobów działania ośrodków w poszczególnych województwach oraz podniesie efektywność wykorzystania dotacji celowej, która będzie powiązana z rocznym programem działalności. Zmiana podległości pozwoli też na monitoring i kontrolowanie funkcjonowania tych jednostek. Negatywną opinię w sprawie projektu ustawy wydał Związek Województw RP oraz Związek Powiatów Polskich. ZGWRP opinie te popiera. Strona samorządowa podnosi, iż projekt wpisuje się w coraz wyraźniejszą tendencję odbierania samorządom wybranych zadań i przekazywania ich administracji rządowej. Proces ten odbywa się nie ze względu na racjonalne przesłanki, ale dlatego, że administracja rządowa nie ma w tych działaniach bezpośredniego i decydującego wpływu. 7 czerwca projekt ustawy przekazano do czytania w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która sprawozdanie z prac zawarła w drukach nr 606 i 606-A. Na 21 posiedzeniu Sejm 22 czerwca 2016 r. ustawę uchwalił, a Prezydent 26 lipca 2016 r. ją podpisał. Ustawa została ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 1176.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw,- druk sejmowy nr 574.**

Wniesiony 5 maja 2016 r. poselski projekt dotyczy wprowadzenia nowych zasad przeprowadzania wyborów do walnego zgromadzenia izb oraz wprowadzenie nowych zasad pozyskiwania środków finansowych na realizację ustawowych i statutowych zadań i celów izb rolniczych. Wnioskodawcy argumentują że proponowana zmiana przyczyni się do zwiększenia zainteresowania wyborami jak i działalnością Izb Rolnych. Pozwoli również uniknąć sytuacji upolitycznienia tych izb, jak ma to miejsce obecnie przy zawieraniu różnego rodzaju „koalicji” i „spółdzielni” na poszczególnych szczeblach samorządu. Możliwość decydowania w zakresie prowadzenia działalności Izby reprezentującej interesy swoich członków, pozwoli na wzrost wydajności w pracach samorządu, podniesienie świadomości członkostwa. W ramach projektowanej ustawy proponowane są zmiany polegające na przeprowadzeniu wyborów kandydatów do izb rolniczych na poziomie sołectwa, organizowanych przez sołtysa, który otrzymuje terminarz wyborów bezpośrednio od Krajowej Rady Izby Rolniczej. W opinii ZGWRP (www.zgwrp.pl) stwierdzamy, że nie chcemy ingerować w ustrój samorządu zawodowego jakim są Izby Rolnicze. Nasz sprzeciw budzi tylko to, że próbuje się nałożyć zadania o nieokreślonym charakterze (bo nie są to zadania związane z administracją samorządową) na sołtysów – przewodniczących jednostek pomocniczych gmin, którzy nie posiadają osobowości prawnej, ani zdolności sądowej, nie mają zaplecza administracyjnego, finansowego i władczego. Projekt mylnie też podaje, iż jest obojętny dla finansów gmin, co jest niezgodne z prawdą, gdyż przygotowanie i przeprowadzenie wyborów pociąga za sobą oczywiste wydatki. I czytanie projektu w Sejmie odbyło się 22 lipca 2016 r. i projekt skierowano do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Finansów Publicznych. Niezakończone prace nad projektem.

- **Poselski projekt ustawy o używaniu siedlisk w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej,- druki sejmowe nr 702 i 1375.**

Wniesiony 28 czerwca 2016 r. poselski projekt dotyczy określenia zasad używania siedlisk w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w obrębie siedlisk, które na jej potrzeby zostały zdefiniowane jako budynki i ich części oraz grunty pod budynkami i częściami tych budynków, a w szczególności zabudowania mieszkalne i gospodarcze, które wchodzi w skład gospodarstwa rolnego. 7 lipca projekt skierowano do I czytania w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) popiera projekt i wskazuje, że propozycja jest sensowna,

ponieważ przyspiesza i upraszcza procedury prawne związane z przekwalifikowaniem budynków oraz gruntów wchodzących w skład siedliska rolniczego do celów prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. 9 listopada 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu, w którym negatywnie odnosi się do projektu ustawy. Czytamy w nim m.in. „Rząd popiera inicjatywę rozwoju obszarów wiejskich poprzez stworzenie narzędzi prawnych mających na celu poprawę życia społeczności wiejskiej. Niemniej jednak nie widzi potrzeby wprowadzania odrębnych przepisów regulujących możliwość prowadzenia przez rolnika pozarolniczej działalności gospodarczej w ramach siedliska, gdyż kwestie te należy uregulować w istniejącym systemie prawnym. Rząd widzi potrzebę prowadzenia prac nad rozwiązaniami prawnymi, które ograniczą postępujący chaos urbanistyczno-przestrzenny. Konieczne są zasadnicze zmiany systemowe, które z jednej strony pozwolą skutecznie chronić ład przestrzenny, uwzględniając zasady racjonalnego gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną, a z drugiej – umożliwiają rozwój obszarów wiejskich”. W tej sytuacji wnioskodawcy projektu zawartego w **druku nr 702** 19 stycznia 2017 r. wycofali go z Sejmu. Jednocześnie 24 lutego 2017 r. do Sejmu wpłynął kolejny projekt ustawy w tej samej sprawie (Klub Kukiz '15), - **druk sejmowy nr 1375**. 10 marca 2017 r., projekt skierowano do I czytania w komisjach: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego. 20 czerwca 2017 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu, w którym – tak jak w przypadku poprzedniego projektu – krytycznie odniesiono się do proponowanych zmian. Niezakończone prace nad projektem.

- **Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, - druk sejmowy nr 16. Projekt związany z drukiem nr 528.**

Wniesiony 8 lipca 2016 r. senacki projekt dotyczy przesunięcia o rok terminu wejścia w życie niektórych przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1440, 1753, 1890 i 1893) - na dzień 1 stycznia 2018 r., dzięki czemu do tego czasu pasażerowie zachowują pełen dostęp do ulg ustawowych u wszystkich przewoźników, niezależnie od podpisania przez przewoźnika umowy z jednostką samorządu terytorialnego. Podobny zakres zmian przewiduje poselski projekt wniesiony do Sejmu 28 kwietnia 2016 r., - **druk sejmowy nr 528**. W dotychczasowym brzmieniu ustawa ta przewidywała wypłatę rekompensaty każdemu przewoźnikowi, który stosując ulgi ustawowe dla pasażerów zgłosi stosowne rozszczenie. Senacka i poselska propozycja ustawodawcza miała na celu usprawnienie transportu publicznego poprzez wprowadzenie zmian, które obowiązywać miały od 1 stycznia 2017 roku. Zakładały one tworzenie przez samorządy zintegrowanych planów transportowych. Odpowiedzialność za zapewnienie publicznego transportu zbiorowego dla społeczności lokalnych spoczywać na wójtach, burmistrzach, prezydentach i marszałkach województw, a nie na firmach komercyjnych, które często likwidowały połączenia nieopłacalne i pozostawiały mieszkańców mniejszych miejscowości bez żadnego transportu. Zmiana terminu wejścia w życie zmian pomoże samorządom lepiej i dokładniej zastosować się do planowanych zmian i zabezpieczyć odpowiednie grupy społeczne przed utratą ulg na przejazdy transportem publicznym. ZGWRP popierało proponowane zmiany, ponieważ leżą one w interesie naszych mieszkańców. Sejm na swoim 23 posiedzeniu w dniu 21 lipca ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, zatem Prezydent 18 sierpnia 2016 r. ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 1342. W tej sytuacji wydaje się, iż projekt poselski nie będzie dalej procedowany.

Jednocześnie w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa został powołany Zespół roboczy do spraw opracowania projektu zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Do prac w Zespole Zarząd oddelegował **Pana Jacka Brygmana**, członka Zarządu, Wójta Gminy Cekcyn.

- **Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego,- druk sejmowy nr 773.**

Wniesiony 8 lipca 2016 r. przez Komisję do Spraw Petycji Sejmu RP projekt dotyczy wprowadzenia rozwiązań, które zapewnią obywatelom dostęp do danych bez konieczności osobistego stawiennictwa w siedzibie urzędu stanu cywilnego a równocześnie bez konieczności uiszczania opłat skarbowych jakie są pobierane za wydanie każdego odpisu lub zaświadczenia. 22 lipca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. ZGWRP w swojej opinii popierającej projekt (www.zgwrp.pl) podkreślił, że zgodzić się należy z wnioskodawcami, iż proponowana zmiana ustawy leży w interesie zainteresowanych obywateli,

przyniesie szereg pozytywnych skutków społecznych oraz zwiększy zaufanie obywateli do administracji publicznej. 26 października 2016 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu. Czytamy w nim: „Zaproponowane w przedmiotowym projekcie rozwiązania należy ocenić pozytywnie, w szczególności mając na uwadze fakt, że podobne zdanie wyrazili przedstawiciele gmin zrzeszeni w Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej - w opinii przedłożonej Szefowi Kancelarii Sejmu RP w dniu 26 lipca br. I dalej: Skoro zatem proponowane zmiany ustawy spotkały się z akceptacją organów gmin, a cel projektu ustawy, jak również proponowana przez projektodawców metoda osiągnięcia tego celu zasługują na aprobatę, projekt należy ocenić pozytywnie. Jednakże, w opinii Rządu, zasadne jest uwzględnienie w projekcie ustawy przepisu, który by jednoznacznie wskazywał, że na dodatkowe czynności wykonywane przez urzędy stanu cywilnego w związku z wejściem w życie projektowanych przepisów nie przyznaje się dotacji celowej z budżetu państwa (por. art. 85 ust. 9 obowiązującej ustawy)”. Niezakończone prace nad projektem.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,- druk sejmowy nr 779.**

Wnieiony 6 lipca 2016 r. poselski projekt dotyczy wydawania karty parkingowej oraz legitymacji dla osoby niepełnosprawnej, które to dokumenty, w ocenie projektodawców powinny być wydawane wraz z orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność bez konieczności składania wniosków o ich wydanie. 22 lipca 2016 r. projekt skierowano do I czytania w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. ZGWRP popiera projekt i w swojej opinii (www.zgwrp.pl) podkreślił, że proponowana zmiana ustawy leży w interesie osób niepełnosprawnych, poprawi komfort życia ich i ich opiekunów oraz przyczyni się do znacznego ograniczenia biurokracji. 30 sierpnia 2018 r. do Sejmu wpłynęło stanowisko rządu. Czytamy w nim, że projekt zawiera nieścisłości merytoryczne, zredagowany został w sposób nieprecyzyjny, bez wskazania skutków finansowych jak też organizacyjnych dla podmiotów wydających dokumenty dla niepełnosprawnych. Dlatego rząd negatywnie zaopiniował przedłożony projekt. Niezakończone prace nad projektem.

- **Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych.**

ZGWRP jak i strona samorządowa KWRiST negatywnie zaopiniowały ten kontrowersyjny projekt. W naszym stanowisku (www.zgwrp.pl) podkreśliliśmy fakultatywny charakter przedmiotowego rozporządzenia, które zgodnie z art. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach może, ale nie musi zostać wydane. W uzasadnieniu projektu rozporządzenia, jak również w pozostałych materiałach z procesu legislacyjnego, próżno szukać przekonujących argumentów na rzecz ingerencji ze strony administracji rządowej w sposób realizacji zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednocześnie podkreślić należy, iż uzasadnienie projektu rozporządzenia, koncentrując się na kosztach związanych z wymianą pojemników na odpady komunalne, całkowicie pomija koszty związane z logistyką odbioru odpadów komunalnych w nowym systemie selektywnej zbiórki. Kwestia ta była także omawiana na spotkaniu Zarządu ZGWRP z Panem Ministrem Henrykiem Kowalczykiem, Szefem Komitetu Stałego Rady Ministrów. Strona samorządowa KWRiST widząc, że Minister Środowiska, mimo sprzeciwu samorządów, zamierza jednak wydać te rozporządzenie - zwróciła się do Pani Premier o skuteczną interwencję w tej sprawie. W tej sytuacji Minister powrócił do rozmów ze stroną samorządową. Niestety, po wielu spotkaniach roboczych: ministerstwo – samorząd, 29 listopada 2016 r. na stronach RCL pojawił się nowy projekt rozporządzenia, w którym zupełnie pominięto wnioski strony samorządowej. Rozporządzenie ponownie ocenione było na posiedzeniu KWRiST w dniu 30 listopada 2016 r. Mimo argumentacji Wiceministra Środowiska, strona samorządowa ponownie wyraziła mocny sprzeciw dla samego faktu zmierzającego do wydania (nieobowiązkowego) rozporządzenia oraz zapisów w nim zawartych. Przewodniczący ZGWRP - jako współprzewodniczący KWRiST - 2 grudnia 2016 r. wystosował w tej sprawie do Ministra Środowiska stanowcze pismo, w którym jeszcze raz przedstawił ocenę samorządów do projektowanych rozwiązań.

Mimo całego szeregu konsultacji argumenty strony samorządowej zostały przez Ministra Środowiska odrzucone. Taki sam los spotkał opinie prawne wskazujące na wadliwość niektórych regulacji. Ostatecznie w dniu 29 grudnia 2016 r. Minister Środowiska wydał rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Zostało ono opublikowane 4 stycznia 2017 r. w Dzienniku Ustaw poz. 19.

- **Rządowy projekt „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”.**

ZGWRP uczestniczył w pracach oceniających i opiniujących szandarowy projekt rządu w zakresie polityki rozwoju kraju w najbliższych latach. Aktywność naszych przedstawicieli przejawiała się w pracach wszystkich zespołów roboczych i samej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także w pracach zespołu przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz opracowania „Paktu dla obszarów wiejskich”. Zarząd w swej opinii (www.zgwrp.pl) podkreślił, że Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z nadzieją i oczekiwaniem przyjmuje koncepcje wyrażone w projekcie. Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym zaprezentowane w ogólnych założeniach jest zgodne z wielokrotnie wyrażanymi postulatami i stanowiskami Związku, który krytycznie odnosił się do przyjętego w ostatnich latach modelu rozwoju kraju opartego głównie o tzw. „ośrodki wzrostu”.

Obszary wiejskie, wysiłkiem mieszkańców i samorządów lokalnych w ostatnich 27 latach, dokonały skoku cywilizacyjnego, wpływając na poprawę jakości życia mieszkańców. Jednak analizując tempo zmian zachodzących na obszarach wiejskich w porównaniu z miastami, należy zauważyć, że dynamika wzrostu tych ostatnich jest większa, co przekłada się na wzrost dysproporcji rozwojowych na korzyść obszarów miejskich. Priorytety rozwoju kraju, określane w poprzednich okresach, wyraźnie preferowały obszary miejskie. Skutkiem tej polityki jest nierównomierny rozwój kraju, szczególnie dotkliwy dla mieszkańców obszarów wiejskich.

KWRiST w dniu 25 stycznia 2017 r. po analizie, dyskusji i zapoznaniu się z odpowiedziami Ministerstwa Rozwoju na zgłoszone wcześniej uwagi i opinie – pozytywnie zaopiniowała ostateczną wersję projektu dokumentu. Rząd zatwierdził Strategię w lutym 2017 r.

Ostatnie XXXI Zgromadzenie Ogólne Związku (24-25 kwietnia 2017 r.) przyjęło stanowisko (www.zgwrp.pl) w sprawie: „Uruchomienia projektów strategicznych dla obszarów wiejskich wpisanych w SOR”, gdzie zapisano m.in. „Będąc krajowymi reprezentantami lokalnych samorządów wiejskich oczekujemy włączenia ZGWRP w prace nad projektami strategicznymi – „Paktem dla obszarów wiejskich” i „Infrastruktura dla rozwoju obszarów wiejskich” oraz w prace podkomitetów ds. rozwoju obszarów wiejskich i ds. wymiaru terytorialnego. Przyspieszenie prac nad projektami strategicznymi i wypracowanie krajowych mechanizmów ich finansowania jest niezbędne do wyrwania się z impasu rozwojowego wielu obszarów wiejskich i ich degradacji społecznej i gospodarczej”.

Oczekiwania ws. przyspieszenia prac nad „Paktem” zostały zawarte w Stanowisku XVII Kongresu Gmin Wiejskich w sprawie polityki rozwoju obszarów wiejskich (www.zgwrp.pl).

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, - druk sejmowy nr 897.**

Wniesiony 2 września 2016 r. poselski projekt dotyczył uzupełnienia zakresu zadań własnych gmin o zapobieganie bezdomności zwierząt; proponuje się, aby wyliczenie elementów programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności miało charakter otwarty, a także, aby program ten mógł obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie. Zarząd ZGWRP w swojej opinii (www.zgwrp.pl) podkreśla, że opiniowany projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt przedłożony Sejmowi przez grupę posłów **nie rozwiązuje żadnego** z głównych problemów z którymi wiąże się realizacja przez gminy ustawy o ochronie zwierząt. Propozycje zawarte w projekcie, wbrew uzasadnieniu do projektu ustawy, nawet nie przybliżają nas do rozwiązania problemów bezpańskich psów i kotów. Zalegalizowanie możliwości ponoszenia przez gminy kosztów kastracji i sterylizacji zwierząt, których właścicielami są konkretni obywatele, spowoduje jedynie zwiększenie oczekiwań społecznych adresowanych do władz gmin. W sytuacji, kiedy w gminach wiejskich ściągalność podatków od posiadanych psów jest znikoma, spowoduje to konieczność wygenerowania dodatkowych środków budżetowych. Projekt skierowano do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. 15 listopada 2016 r. Sejm na 30 posiedzeniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, a 20 grudnia 2016 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2016 r. poz. 2101.

- **Rządowy projekt ustawy Prawo oświatowe, - druk sejmowy nr 1130 oraz przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe, - druk sejmowy nr 1131.**

Projekt w zakresie **Prawa oświatowego** dotyczył wprowadzenia zmian ustroju szkolnego i związanych z tym modyfikacji w organizacji i funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych; projekt ustawy proponował przekształcenie dotychczasowej struktury szkolnictwa, by docelowo obejmowała: 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę pierwszego stopnia, 3-letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy, 2-letnią branżową szkołę drugiego stopnia, szkołę policealną.

Projekt dot. **przepisów wprowadzających ustawę Prawo oświatowe** dotyczył mechanizmów i trybu wdrożenia nowych regulacji zawartych w ustawie - Prawo oświatowe przewidującej nowy ustrój szkolny oraz modyfikację organizacji szkół i placówek oświatowych.

Prace nad projektami ustaw toczyły się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz RCL. Ustawa Prawo oświatowe, wraz z projektem ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, nowelizującej m.in. ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, opisuje zmiany w organizacji oświaty w Polsce zapowiedziane w exposé Prezesa Rady Ministrów Pani Beaty Szydło. Najważniejszą zmianą w stosunku do obowiązującego stanu prawnego były zawarte w projektowanych ustawach rozwiązania dotyczące nowego ustroju szkolnego oraz związanych z tym modyfikacji w organizacji i funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych. Przewidywane były także zmiany systemowe w wybranych obszarach oświaty, wzmacniające i uzupełniające zmiany ustroju szkolnego.

Wszystkie organizacje samorządowe reprezentowane w KWRiST w wydanym w dniu 26 października stanowisku (www.zgwrp.pl) negatywnie zaopiniowały obydwie ustawy. Obok wielu powodów negatywnego stanowiska, jako główne jego przesłanki podano: brak diagnozy będącej podstawą proponowanych zmian, niemożliwe do zachowania terminy wdrożenia nowego ustroju szkolnego, brak projektów aktów wykonawczych, niezbędnych do przeprowadzenia zmian zaproponowanych w analizowanych projektach ustaw oraz brak projektów aktów wykonawczych, niezbędnych do przeprowadzenia zmian zaproponowanych w analizowanych projektach ustaw. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 8 listopada 2016 r. przyjęła oba projekty ustaw. Rząd 14 listopada 2016 r. wniósł oba projekty do Sejmu. Zostały one skierowane do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdania z prac Komisji zawarte są w **drukach nr 1119, 1120 i 1120-A**. Sejm 14 grudnia 2016 r. na 32 posiedzeniu obydwie ustawy uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, a prezydent podpisał je 9 stycznia 2017 r. Zostały one ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 59 – Prawo oświatowe, poz. 60 – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe. Ocena dotychczasowego przebiegu reformy oświaty została zawarta w Stanowisku XVII Kongresu Gmin Wiejskich w sprawie oświaty (www.zgwrp.pl).

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw oraz poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1143, a także druki nr 1317, 1334 oraz 1361.**

Prace nad rządowym projektem toczyły się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt był także w toku konsultacji w RCL. Związek popierał propozycje mające na celu przeniesienie na poziom gminny władztwa w zakresie ustanawiania prawa miejscowego dot. zasad wycinki drzew i krzewów wraz z określeniem opłat za te czynności. Mimo sprzeciwu innych szczebli samorządu, ZGWRP - niezależnie od pozytywnej oceny tych zapisów, zwracał uwagę na aspekt decentralizacji zadań administracji samorządowej na korzyść gmin. Rząd nie wniósł projektu do Sejmu, a 7 grudnia 2016 r. wpłynął poselski projekt w tej sprawie (choć o węższym zakresie funkcjonalnym). Wniesiony projekt dotyczył wprowadzenia zmian regulacji dotyczących wycinki drzew i krzewów poprzez zwiększenie uprawnień właścicieli nieruchomości, na których rosną drzewa i krzewy oraz wyposażenie jednostek samorządu w kompetencje do dostosowywania poziomu ochrony zieleni do ich potrzeb. Projekt skierowano do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Sprawozdanie Komisji zawarte jest w druku nr 1148. 16 grudnia 2016 r. Sejm na 33 posiedzeniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, a Prezydent ustawę podpisał 28 grudnia 2016 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2016 r., poz. 2249. Niestety ustawa – naszym zdaniem – obarczona była błędem legislacyjnym. Wskutek zamiany projektu rządowego na poselski oraz pośpiechem procedowania, - nie wprowadzono w ustawie okresu przejściowego, w którym samorzady uregulowałyby zasady postępowania w formie prawa miejscowego. W wyniku tego w kraju nastąpiła natychmiastowa, zmasowana i niekontrolowana wycinka drzewostanów.

Spowodowało to powszechną falę krytyki i przyniosło 3 nowe poselskie projekty ustaw o ochronie przyrody. Wniezione projekty przez Klub PO (**druk nr 1317**) oraz przez Klub Nowoczesnej (**druk nr 1361**) – zostały odrzucone. Natomiast wniesiony 3 marca 2017 r. projekt Klubu PiS (**druk nr 1334**) - dotyczący wprowadzenia przepisów, które będą dawały możliwość weryfikacji czy wycinka drzew oraz krzewów była przeprowadzona w celach niezwiązanych z działalnością gospodarczą - został skierowany do dalszych prac i na 39 posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 2017 r. oraz na 41 posiedzeniu w dniu 11 maja 2017 r. Sejm, po przyjęciu poprawek Senatu, ustawę uchwalił. Po podpisaniu przez Prezydenta, została ona ogłoszona w DZ.U. z 2017 r. poz. 1074.

- **Rządowy projekt ustawy o Polskiej Agencji (Służbie) Geologicznej.**

Prace nad projektem toczą się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w RCL w ramach konsultacji. Projekt ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej, zwanej dalej „PSG”, zmierza do utworzenia państwowej osoby prawnej, której celem byłoby wykonywanie szeroko rozumianych zadań państwa w dziedzinie geologii. Projekt ma tym samym na celu organizacyjno-strukturalne, zadaniowo-kompetencyjne oraz rzeczowo-finansowe uporządkowanie i wzmocnienie tej sfery państwowej działalności, która polega na badaniu, rozpoznawaniu i dokumentowaniu budowy geologicznej, racjonalnym zagospodarowywaniu struktur geologicznych, w tym ochronie tych struktur oraz wypełniającej je materii, bez względu na miejsce ich występowania. PSG ma wykonywać interes publiczny państwa w dziedzinie geologii, z włączeniem zapewnienia bazy surowcowej. Zarząd ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) wraz z gminami zrzeszonymi w Stowarzyszeniu Gmin Górniczych w Polsce wyraża stanowczy sprzeciw ograniczeniom wpływu gmin z opłat eksploatacyjnych oraz podatków i opłat lokalnych, które mają być głównym źródłem sfinansowania kosztów powołania nowej służby. Ponadto ZGWRP wspólnie z gminami: Kleszczów, Rząśnia, Sulmierzyce oraz Szczerców zlecił wykonanie ekspertyzy w zakresie wskazania dotychczasowego ustawowego zakresu zadań jednostek samorządu terytorialnego finansowanych opłatami uregulowanymi w dziale VII ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz potencjalnych skutków w powyższym zakresie wynikających z uchwalenia nowelizacji ustawy w kształcie proponowanym w ustawie o Polskiej Służbie Geologicznej w brzmieniu projektu z dnia 13 września 2016 r. A ponadto ocenę konstytucyjności projektowanej regulacji, umniejszającej dochody jednostek samorządu terytorialnego w kontekście zakresu pozostawionych gminom zadań w dziedzinie dotychczas finansowanej opłatami. Ekspertyza ta i jej treści posłużą nam na formułowanie konkretnych wniosków i uwag odnoszących się do projektowanych regulacji. Narzędzie to będzie bardzo pomocne w obronie źródeł dochodów własnych gmin górniczych. Rząd nie wniósł projektu do Sejmu, a 14 listopada 2017 r. na RCL został umieszczony „nowy” projekt w podobnym zakresie dotyczący utworzenia Polskiej Agencji Geologicznej. Zdaniem ZGWRP nowa treść ustawy wymaga opinii strony samorządowej KWRiST o co z pozytywnym skutkiem zabiegaliśmy na obradach plenarnych Komisji w dniu 29 listopada 2017 r. Jednocześnie, w porozumieniu z ww. gminami przygotowano merytoryczną opinię dot. zmienionego projektu (www.zgwrp.pl). Obecnie ZGWRP skierowało do gmin, na obszarze których prowadzona jest działalność wydobywcza, apel o współdziałanie w zakresie obrony interesów jednostek samorządu terytorialnego przed niekorzystnymi skutkami projektowanych rozwiązań. Wystosowaliśmy do gmin 2 komunikaty o podejmowanych działaniach. Zaprośiliśmy gminy do podejmowania uchwał wspierających stanowisko Zarządu ZGWRP w sprawie projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej, proponując gminom projekty uchwał wraz z uzasadnieniem. Udostępniliśmy także opinią prawną Kancelarii Prawnej Prof. Ziemińskiego & Partners odnośnie skutków projektowanej ustawy i jej zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Minister Środowiska 17 kwietnia 2018 r. na wniosek ZGWRP przeprowadził konsultacje z zainteresowanymi podmiotami i złożył deklarację złagodzenia niekorzystnych dla JST zapisów projektowanej ustawy. Na posiedzeniu Zespołu ds. Infrastruktury KWRiST w dniu 21 maja 2018 r. odmówiono rozpatrzenia projektu ustawy, po kolejnych zmianach, gdyż Ministerstwo Środowiska nie przedstawiło aktualnego tekstu projektu ustawy.

- **Poselskie projekty ustaw o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, - druki sejmowe (tymczasowe) nr MK-020-313(2)/16 oraz nr MK-20-335/16.**

Wniesione projekty – pierwszy przez posła klubu Kukiz'15, a drugi przez klub PSL – mają na celu wprowadzenie dodatków do emerytur dla osób zasłużonych w działalności ochotniczych straży pożarnych. Związek wielokrotnie współuczestniczył w próbach ustawowego zagwarantowania dodatków emerytalnych dla strażaków ochotników, niestety bez powodzenia. Na przeszkodzie stawały zawsze ograniczone możliwości budżetu państwa. Opinia ZGWRP (www.zgwrp.pl) jest pozytywna co do istoty proponowanych przywilejów, a niestety negatywna co do metodologii i zakresu czynności administracyjnych poprzedzających ich przyznanie. Projekty nie skierowano do dalszych prac.

- **Wpływ ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych na wymiar i pobór podatków od nieruchomości.**

Zarząd ZGWRP w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) dostrzega pilną potrzebę prawnego uregulowania problematyki opodatkowania urządzeń energetyki wiatrowej. Gminy, szczególnie te zrzeszone w Stowarzyszeniu Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej, zgłaszają istotne problemy w tym zakresie, związane z dyscypliną finansów publicznych w kontekście przygotowywania projektów budżetów samorządów na rok 2017.

Ze względu na wagę problemu, Zarząd ZGWRP zwrócił się do Pani Beaty Szydło – Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o podjęcie działań przez Ministra Finansów zmierzających do wydania jednoznacznej interpretacji rozstrzygającej w zakresie stosowania przez samorzady przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 961). Interpretacja winna dotyczyć zakresu i metodologii objęcia podatkiem od nieruchomości urządzeń energetyki wiatrowej od dnia 1 stycznia 2017r.

Zasadniczym celem wnioskowanych działań jest zapobieżenie uchybieniom dyscypliny finansów publicznych, wyeliminowanie potrzeby ukształtowania postępowania w trybie orzecznictwa sądów administracyjnych oraz usunięcie wątpliwości w zakresie wymiaru i poboru podatku należnego za urządzenia energetyki wiatrowej.

15 grudnia 2016 r. Związek otrzymał odpowiedź Ministra Rozwoju i Finansów, z której wynika, iż Minister wydanie interpretacji rozstrzygającej w przedmiotowej kwestii uważa za przedwczesne, co argumentuje następująco: „Stosowanie prawa podatkowego należy do samodzielnych kompetencji organów podatkowych właściwych w sprawach konkretnych podmiotów. Ewentualne sygnały o niejedności stosowania przepisów prawa podatkowego przez organy podatkowe w zakresie opodatkowania elektrowni wiatrowych, uzasadniające wydanie takiej interpretacji, mogą pojawić się dopiero po 1 stycznia 2017 r., kiedy zaczną obowiązywać nowe regulacje. Niemniej, można spodziewać się, że z uwagi na jednoznaczne stanowisko w zakresie uznania całej elektrowni wiatrowej za budowlę w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane, co potwierdził Minister Infrastruktury i Budownictwa, wątpliwości dotyczące podstawy opodatkowania w przypadku elektrowni wiatrowych mogą w ogóle nie wystąpić. Ostatnie wyroki sądowe potwierdzają, że za podstawę do opodatkowania należy traktować całość urządzenia: fundament, stopę, łopaty, turbinę i urządzenia sterownicze. Wskazanie niejednołitego stosowania przepisów prawa podatkowego w interpretacjach indywidualnych, wydanych przez organy podatkowe w takich samych stanach faktycznych lub zdarzeniach przyszłych, oraz w takich samych stanach prawnych uzasadnia, zgodnie z art. 14a §1a pkt 2 Ordynacji podatkowej, wystąpienie z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej. Takie wnioski nie zostały złożone do Ministra Rozwoju i Finansów.” Należy tu uwzględnić sygnalizowaną zmianę stanowiska Ministra Energii, która ma przywrócić terminologię budowlanej do celów podatkowych w odniesieniu do „wiatraków”, - do stanu przed zmianą ustawy. Byłby to krok w pożądanym kierunku.

- **Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, - druk sejmowy nr 1232.**

Wniesiony 15 grudnia 2016 r. komisyjny projekt dotyczył ograniczenia zasady solidarnej odpowiedzialności w sytuacji, gdy jeden lub kilku współwłaścicieli jest zwolnionych z obowiązku zapłaty podatku rolnego lub podatku od nieruchomości współwłaścicieli nieruchomości. 24 stycznia 2017 r. projekt po I czytaniu w Sejmie skierowano do komisji: Finansów Publicznych i Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Zarząd ZGWRP wydał w sprawie projektu opinię (www.zgwrp.pl), w której napisano: „Zważywszy na fakt, że inicjatywa ustawodawcza Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP zmierza do porządkowania przepisów prawa podatkowego w wyżej wymienionym zakresie, umożliwiając samorządom jego sprawne stosowanie, bez ryzyka wszczynania sporów przez podatników czy rozstrzygnięć sądowych wbrew językowemu brzmieniu zapisów ustawy, Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie opiniuje przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym i ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. 23 marca 2017 r. wpłynęło stanowisko rządu, - pozytywnie odnoszące się do projektu ustawy. Na 42 posiedzeniu 25 maja 2017 r., Sejm ustawę uchwalił. 1 czerwca 2017 r. Senat nie wniósł do niej poprawek, zatem po podpisaniu przez Prezydenta została ona ogłoszona w Dz.U. z 2017 r. poz. 1282.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska, - druk sejmowy nr 1127.**

Wniesiony 7 grudnia 2016 r. projekt dotyczył zmniejszenia kosztów funkcjonowania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz przyspieszenia i uproszczenia procedur powoływania ich członków, a w efekcie usprawnienia pracy tych organów.

Związek, wraz z innymi korporacjami samorządowymi jest przeciwny kolejnym przedsięwzięciom centralizacji zadań regionalnych i ograniczaniu praw samorządów. M.in. zmniejszenie liczebności rady nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z 12 na 11 członków – dotyczy wyłącznie ograniczenia reprezentacji strony samorządowej. Strona samorządowa wyraziła swoją opinię w tej sprawie na posiedzeniu KWRiST 25 stycznia 2017 r. oraz ponownie na posiedzeniu w dniu 22 lutego 2017 r. Mimo, że projekt ustawy jest projektem poselskim, to opinia KWRiST została oficjalnie przedłożona w Sejmie. 23 lutego 2017 r. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przedłożyła sprawozdania z prac nad projektem, - **druk sejmowy nr 1318** oraz **nr 1318 A** i **nr 1448**, w których rekomenduje Sejmowi uchwalenie ustawy z poprawkami. Strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oficjalnie przekazała swoje uwagi i zaprotestowała przeciw zawłaszczaniu wojewódzkich funduszy przez agendy rządowe na posiedzeniach Komisji w dniach 22 lutego i 29 marca 2017 r. Niestety, na 38 posiedzeniu 23 marca 2017 r. Sejm ustawę uchwalił. 30 marca 2017 r. Senat wniósł poprawki, - **druk nr 1441**, które Sejm na 39 posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 2017 r. przyjął i uchwalił ustawę. Po podpisaniu przez Prezydenta, została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 898.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1409.**

Wniesiony 16 marca 2017 r. projekt dotyczy wzmocnienia kontrolnej i pomocniczej wobec samorządu terytorialnego funkcji regionalnych izb obrachunkowych, co pozwoli m.in. na skuteczniejsze przeciwdziałanie niekorzystnym tendencjom związanym z nadmiernym zadłużaniem się jednostek samorządu terytorialnego i spowoduje wzmocnienie pozycji gospodarczej samorządu terytorialnego.

Prace nad projektem toczyły się w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz w RCL. ZGWRP tak jak i inne korporacje, po wnikliwej analizie proponowanej nowelizacji ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w swoim stanowisku (www.zgwrp.pl) negatywnie zaopiniował przedłożony projekt, ponieważ naruszał on ład prawny w zakresie samodzielności samorządów terytorialnych zagwarantowany Konstytucją RP. Ponadto, poprzez zmianę zasad wybierania członków Kolegium RIO i prezesów RIO nastąpi recentralizacja tych organów, co stanowi zagrożenie dla suwerenności JST. W toku prac nad projektem, ministerstwo uwzględniło opinie strony samorządowej i wycofało się z zapisów w sprawie kontroli i oceny JST pod względem gospodarności i rzetelności gospodarki finansowej. W wyniku prac w Zespole Ustrojowym KWRiST dokonano także zmian w projekcie w zakresie właściwym i zgodnym z prawem - a szczególnie

z Konstytucją RP - określeniem przypadków, w których decyzjom prezesa rady ministrów ws. zawieszenia organów gminy i ustanowienia zarządu komisarycznego będzie można nadać rygor natychmiastowej wykonalności. W rezultacie, wniesiony projekt ustawy nie zawierał tak kontrowersyjnych i nieprzyjaznych dla JST zapisów. Natomiast w zakresie wyboru członków Kolegium RIO i prezesów RIO Rząd nie zmienił stanowiska, czyli procesy te będą miały znamiona recentralizacji. 7 kwietnia 2017 r. odbyło się I czytanie projektu, który skierowano do dalszych prac w komisjach: Finansów Publicznych oraz Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Regionalnego. Niestety, w trakcie procedowania ustawy ponownie pojawiły się poprawki poselskie, przywracające niekorzystne dla JST zapisy w sprawie zakresu kontroli i metodologii nadzoru regionalnych izb obrachunkowych. Przedstawiciele rządu nie bronili w parlamencie wypracowanego z KWRiST tekstu ustawy. Strona samorządowa jednoznacznie sprzeciwia się zmianom, które mogą być podstawą do nieuzasadnionych ocen działania JST, a szczególnie ich organów wykonawczych. Sprawozdania Komisji i Podkomisji sejmowych zawarte są w **drukach nr 1597 i 1597-A**. 8 czerwca 2017 r. na 43 posiedzeniu Sejm uchwalił ustawę wraz z kontrowersyjnymi poprawkami i przekazał ją do Senatu (który nie wniósł poprawek) i Prezydentowi. 27 czerwca 2017 r. strona samorządowa KWRiST wystąpiła do Prezydenta RP z wnioskiem o veto w stosunku do ustawy. To samo uczynił Zarząd ZGWRP w dniu 1 lipca 2017 r. (www.zgwrp.pl). 12 lipca 2017 r. Prezydent złożył wniosek (druk sejmowy nr 1749), **czyli veto!**, o ponowne rozpatrzenie ustawy. Niezakończone prace nad projektem.

- **Rządowy projekt ustawy o spółdzielniach rolników, - druk sejmowy nr 1425.**

Wniesiony 22 marca 2017 r. przez rząd projekt dotyczył kompleksowego uregulowania zasad i sposobu funkcjonowania spółdzielni rolników i ich związków oraz stworzenia zachęt do powoływania przez rolników tego typu podmiotów poprzez m. in. wyłączenie ich z niektórych obowiązków fiskalnych. Zarząd Związku negatywnie zaopiniował projekt ustawy (www.zgwrp.pl). Zarząd pozytywnie odniósł się do tych uregulowań zawartych w projekcie, które mogą poprawić funkcjonowanie spółdzielczości rolniczej w sferze ekonomicznej i społecznej. Wsparto także propozycje poprawy potencjału producentów rolnych, stymulowanie opłacalności produkcji rolniczej, usprawnienia przetwarzania, sprzedaży i dystrybucji produktów rolnych. Na negatywną opinię ZGWRP wpłynęło to, że proponowany rozwój spółdzielczości rolniczej ma odbyć się kosztem gmin z obszarami wiejskimi, które utracą znaczną część lub całość dochodów z podatku od nieruchomości, - wskutek ustawowego zwolnienia spółdzielni rolników z tej części obciążeń fiskalnych. Wniesiony projekt nie zawierał wyliczenia skutków finansowych dla JST, co z kolei jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej. Wcześniej projekt został z tych samych powodów negatywnie zaopiniowany przez Zespół ds. finansów publicznych KWRiST. 5 kwietnia 2017 r. Sejm po pierwszym czytaniu skierował projekt do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która to Komisja w dniu 24 maja 2017 r. powołała podkomisję do rozpatrzenia projektu. Prace nad ustawą podjęto dopiero 5 września 2018 r. Sprawozdania z prac Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi zawarte są w drukach nr 2816 i 2816-A. 4 października 2018 r. na 69 posiedzeniu Sejm ustawę uchwalił, przyjmując jednocześnie poprawki Senatu. Ustawa, niestety pozbawia gminy z wpływów z części podatków od nieruchomości w odniesieniu do spółdzielni rolników. 17 października 2018 r. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w DZ.U. z 2018 r. poz. 2073.

- **Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych zawierających akty normatywne i inne akty prawne, dzienników urzędowych wydawanych w postaci elektronicznej oraz środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych.**

Prace nad treścią rozporządzenia toczą się w KWRiST oraz w RCL. Zarząd ZGWRP wydał opinię o projekcie (www.zgwrp.pl). Zarząd podkreślił, że zasadniczym celem i kierunkiem działań powinno być wdrażanie takich rozwiązań, które będą pozwalały na uzyskiwanie coraz większej efektywności i jakości procesu legislacyjnego oraz tworzonego prawa, jak również zapewniających coraz wyższy poziom dostępności do obowiązującej treści przepisów. Winno się to odbywać poprzez ustanawianie stosownych „standardów informatycznych” w powyższym zakresie – coraz wyższych, w miarę dokonującego się postępu technologicznego i już uzyskanych efektów. Z tego też względu podkreślono, iż samorządy są żywotnie zainteresowane tym aby wojewódzkie dzienniki urzędowe były ogłaszane obowiązkowo w formacie XML.

- **Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.**

23 listopada 2015 r. ówczesny Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej powiadomił Związek i gminy o trwającym procesie tzw. czwartej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Na naszą prośbę wydłużono proces konsultacji AKPOŚK. Jednocześnie z Panem Mariuszem Gajdą, Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Środowiska uzgodniliśmy coroczny proces przeglądu i aktualizacji Programu. Wynika to z faktu, iż aktualizacja KPOŚK jest w centrum zainteresowania wielu samorządów. Świadczy o tym przebieg dyskusji w tym zakresie na XVI Kongresie Gmin Wiejskich (6-7 października br., Serock) - wobec stanowiska zajętego na Kongresie przez ówczesnego Podsekretarza Stanu P. Janusza Ostapiuka. Ministerstwo zatem ponownie prowadzi kolejną, piątą już aktualizację. Na ostatnim posiedzeniu KWRiST 24 maja 2017 r. strona samorządowa pozytywnie zaopiniowała projekt aktualizacji. Wskazano jednocześnie, iż brak dostatecznego wsparcia finansowego dla samorządów procesu zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków może wygenerować znaczące problemy związane z karami finansowymi za niewywiązanie się z warunków umowy traktatowej z UE.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy - Kodeks karny, - druk sejmowy nr 1509.**

Wniesiony 20 kwietnia 2017 r. projekt dotyczył zgodnie z uzasadnieniem - zaostrzenia kar za zabijanie zwierząt i znęcanie się nad nimi z 2 do 3 lat pozbawienia wolności, a w przypadku dokonania tego ze szczególnym okrucieństwem z 3 do 5 lat, wprowadzenia obligatoryjnego orzekania przez sąd nawiązki na cele ochrony zwierząt w przypadku skazania za przestępstwa przeciwko zwierzętom, wskazania możliwości orzeczenia zakazu posiadania określonej kategorii zwierząt oraz uniemożliwienia wykonywania prac, czynności i działalności związanych z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie osobom, które dopuściły się wobec nich czynów ze szczególnym okrucieństwem. 10 maja 2017 r. po pierwszym czytaniu projekt skierowano do Komisji: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Sprawozdania z prac Komisji zawarte są w **drukach nr 1646 i 1646-A**. Na 44 posiedzeniu 22 czerwca 2017 r. Sejm nie dokończył wówczas III czytania projektu ustawy. Stało się to dopiero 26 stycznia 2018 r. Senat wniósł poprawki, które w części zostały przez Sejm uwzględnione i ustawę uchwalono 6 marca 2018 r., po podpisaniu przez Prezydenta została ona ogłoszona w Dz. U. z 2018 r. poz.663.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, - druk sejmowy nr 1529.**

Wniesiony do Sejmu 26 kwietnia 2017 r. projekt dotyczył m. in. powołania nowej jednostki - państwowej osoby prawnej Wody Polskie, której zadaniem będzie przejrzyste finansowanie inwestycji w gospodarce wodnej jak również sprawne pozyskiwanie środków finansowych na te inwestycje, w tym środków pozabudżetowych oraz uregulowania kwestii administrowania wodami, w tym władztwo nad przypisanymi jednostkom administracyjnym wodami sprawowane w imieniu Skarbu Państwa.

Ministerstwo Środowiska poinformowało Związek pismem z dnia 14 grudnia 2015 r., że projekt ustawy Prawo wodne w wersji przedstawionej przez poprzedni rząd nie będzie dalej przedmiotem prac Rady Ministrów ani parlamentu. Resort przystąpił do nowej redakcji projektu ustawy. Jest to efekt protestów przesłanych przez Związek oraz wielu gmin, które odpowiedziały na apel w sprawie podejmowania sprzeciwu wobec planowanego przekazania gminom, jako zadań własnych, zadań z zakresu utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. **Dziękujemy wszystkim wójtom i burmistrzom oraz radom gmin za zaangażowanie się w tę sprawę.**

Ministerstwo Środowiska przeprowadziło szerokie konsultacje, w tym z KWRiST nowego projektu ustawy – Prawo wodne. Projekt zawiera fundamentalne zmiany w gospodarowaniu wodami. Planuje się, że powstanie nowy twór: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Wody Polskie mają z jednej strony reprezentować interesy właścicielskie Skarbu Państwa, a z drugiej być organem administracji. Projekt zakłada likwidację wielu zwolnień z opłat za wody, przeniesienie na Wody Polskie prawa do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, przeniesienie do Wód Polskich zasobów pracowniczych związanych dotychczas z gospodarowaniem wodami z powiatów i województw. Postępowanie ZGWRP w sprawie opiniowania projektu przebiegały w dwóch płaszczyznach. Wspólnie z innymi korporacjami samorządowymi negatywnie zaopiniowano całość projektu, wskazując na niekorzystne dla JST rozwiązania w zarządzaniu wodami. W zakresie melioracji szczegółowych odbyła się robocza rozmowa przedstawicieli Związku z Panem Mariuszem

Gajdą Wiceministrem Środowiska. W rezultacie w projekcie ustawy znalazły się zapisy zgodne z naszymi wnioskami, - cedujące powinności w tym zakresie na Wody Polskie. Stąd ZGWRP na posiedzeniu Zespołu Infrastruktury KWRiST wniósł pisemne poparcie dla tych zmian. Ponadto Przewodniczący ZGWRP uczestniczył w spotkaniu z Panem Henrykiem Kowalczykiem, Przewodniczącym Komitetu Stałego Rady Ministrów poświęconym projektowi ustawy. Przedłożony Sejmowi projekt ustawy - Prawo wodne, pozytywnie odnosi się do wnioskowanego przez ZGWRP uregulowania problematyki melioracji szczegółowych i udziału samorządów gmin z obszarami wiejskimi w procesie inwestycyjnym oraz konserwacyjnym urządzeń melioracji. Sejm na 42 posiedzeniu 25 maja skierował projekt do dalszego procedowania do komisji: Finansów Publicznych, Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Odbyło się 7 roboczych posiedzeń Podkomisji powołanej do rozpatrzenia projektu. Sprawozdanie Podkomisji zawarte jest w druku nr 1679-A. Uchwaloną 18 lipca 2017 r. ustawę przekazano do Senatu, który wniósł poprawki (druk nr 1768). Sejm na 46 posiedzeniu 20 lipca 2017 r., uwzględnił poprawki Senatu i ustawę uchwalił. Po podpisaniu przez Prezydenta została ona ogłoszona w Dz.U. z 2017 r. poz. 1566.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1560.**

Wniesiony do Sejmu 17 maja 2017 r. projekt dotyczył - zgodnie z uzasadnieniem - skatalogowania czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami; ujednoczenia praktyki stosowania przepisów w zakresie m.in. zbywania nieruchomości publicznych na rzecz osób, które wieloletnią dzierżawią lub użytkują nieruchomości publiczne, określania dochodu na potrzeby udzielania bonifikat od opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego oraz zasad potwierdzania aktualności operatów szacunkowych. Projekt uzyskał pozytywną opinię KWRiST. Na 42 posiedzeniu Sejmu 24 maja 2017 r. projekt skierowano do I czytania w komisjach: Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdanie Komisji zawarte jest w drukach nr 1678, 1678-A i 1742. Po uchwaleniu przez Sejm w dniu 7 lipca 2017 r. ustawę przekazano Senatowi, który wniósł poprawki (druk nr 1739), uwzględnione w części przez Sejm. Ustawa została uchwalona na 46 posiedzeniu Sejmu w dniu 20 lipca 2017 r. Po podpisaniu przez Prezydenta, została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 1509.

- **Zmiana Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej w latach 2016-2019 z inicjatywy KWRiST. Program rządowy.**

Na wniosek strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a szczególnie przedstawicieli ZGWRP pracujących w Zespole ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa w 2016 roku wszczęto prace zmierzające do zmiany Programu. Połączone posiedzenie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa oraz Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska KWRiST postanowiło powołać samorządowo-rządowy Zespół roboczy ds. Programu. Do pracy w Zespole Zarząd ZGWRP oddelegował trzech swoich członków. Podstawowym celem inicjatywy było ustalenie kryteriów, które preferowałyby w dostępie do środków wsparcia drogi na obszarach wiejskich. Dotychczasowy system wyróżniał drogi miejskie, konsumując tym samym znaczne środki ze względu na wyższe parametry i poziom bezpieczeństwa. Naszym zdaniem było to zaprzeczenie Programu, wykluczające osiągnięcie zakładanych efektów. Dokonano przy naborach na 2017 r. zmianę punktacji, ograniczenie kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Przyjęto zmiany do kryterium pierwszego tj. znaczenie zadania dla realizacji infrastruktury drogowej, w sposób gwarantujący podnoszenie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego. W elementach BRD (bezpieczeństwa ruchu drogowego) przyjęto naszą propozycję wymienienia tych elementów i punktowania 1 pkt za każdy, z tym, że max 2 pkt łącznie za te elementy. Naszym zdaniem były to zmiany na lepsze, jako wychodzące naprzeciw naszym oczekiwaniom. W pierwszej połowie 2017 roku trwały konsultacje zmienionego Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019. Uwagi Związku do projektu zamieszczone są na www.zgwrp.pl W Dz.U. z 2017 r. poz. 1476 opublikowano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na przebudowę, budowę lub remonty dróg powiatowych i gminnych. Nowe zasady obowiązywać będą przy naborach na projekty realizowane w 2018 roku. Inwestycje samorządów o dochodach niższych niż średnia w województwie zyskują dodatkowe punkty podczas oceny wniosków o dofinansowanie. Resort Infrastruktury i Budownictwa wprowadził też

nowe kryterium „Bezpieczeństwo ruchu drogowego”. Zgodnie z nim punktowane będą inwestycje na obszarach, na których występuje najwyższe ryzyko wystąpienia wypadku drogowego. Ocena będzie odbywać się na bazie metodologii opracowanej przez Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Zmieniła się także punktacja oceny kryterium sieciowego. Preferowane będą zadania eliminujące wykluczenie komunikacyjne, poprzez uwzględnienie wpływu inwestycji na poprawę dostępności czasowej. Więcej punktów będzie można uzyskać w ramach kryterium usługowego - większe wsparcie będzie przyznawane zadaniom istotnym z punktu widzenia wpływu na poprawę dostępności komunikacyjnej, w szczególności instytucji publicznych i podmiotów świadczących usługi publiczne.

Ponieważ dotychczasowe instrumenty wsparcia budowy, modernizacji i remontów dróg gminnych uważamy za niewystarczające XVII Kongres Gmin Wiejskich przyjął stanowisko ws. finansowania zadań drogowych na obszarach wiejskich (www.zgwrp.pl).

Powyższe regulacje zostaną zmienione poprzez wniesienie 25 września 2018 r. do Sejmu rządowego projektu ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych, **druk sejmowy nr 2859**.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją programu "Za życiem", - druk sejmowy nr 1638.**

Wniesiony do Sejmu 14 czerwca 2017 r. projekt dotyczył pierwszego etapu realizacji działań wskazanych w programie kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (drugi etap wprowadzony kolejnym projektem ustawy przewidziany został na IV kwartał 2017 r.). Związane z tym zmiany niektórych ustaw obejmują m.in. pomoc uczennicom w ciąży, utworzenie ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomagania rozwoju dzieci; rozwój sieci mieszkań chronionych, w tym mieszkań wspieranych i treningowych; wprowadzenie ułatwień powrotu na rynek pracy opiekunom dzieci niepełnosprawnych. Oceniając projekt strona samorządowa podkreślała obawy o dostateczną ilość środków finansowych na realizację Programu. Czytanie projektu w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny odbyło się w dniach 16-21 czerwca 2017 r. (sprawozdanie: druki sejmowe **nr 1642** i **1642-A**). Ustawę uchwalono na 44 posiedzeniu Sejmu w dniu 22 czerwca 2017 r. Senat nie wniósł poprawek i została ona podpisana przez Prezydenta oraz ogłoszona w Dz.U. z 2017 r. poz. 1292.

- **Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego, - druk senacki nr 540.**

Wniesiony 22 czerwca 2017 r. do Senatu projekt ustawy dotyczył wprowadzenia zasad ustalania wysokości odszkodowania od gminy, w sytuacji szkody poniesionej przez właściciela lokalu na skutek niedostarczenia przez gminę lokalu socjalnego osobie uprawnionej do niego na mocy prawomocnego orzeczenia sądu, nakazującego opróżnienie lokalu z osób i rzeczy (tzw. wyrok eksmisyjny). ZGWRP odmówił wydania opinii ws. projektu (pismo na www.zgwrp.pl), gdyż nie zawierał on Oceny Skutków Regulacji, a szczególnie oceny wpływu na budżety samorządów. 27 czerwca 2017 r. projekt skierowano do: Komisji Ustawowej i Komisji Samorządu Terytorialnego, które w wydanym w dniu 11 kwietnia 2018 r. sprawozdaniu wniosły o oddalenie projektu ustawy. Zakończone prace nad projektem.

- **Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, - druk senacki nr 542.**

Wniesiony 29 czerwca 2017 r. projekt ustawy miał na celu przyznanie osobom deportowanym do pracy przymusowej dodatkowych uprawnień związanych z uzyskaniem możliwości dostępu poza kolejnością do świadczeń zdrowotnych oraz opieki społecznej. ZGWRP pozytywnie – z uwagami – zaopiniował projekt (www.zgwrp.pl). 7 lipca 2017 r. projekt skierowano do: Komisji Ustawodawczej, Komisji Zdrowia i Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej. W dniach od 9 listopada do 15 listopada odbyło się I, II i III czytanie

projektu. Senat przyjął uchwałę ws projektu 15 listopada 2017 r. i skierował ją do Sejmu. Niezakończone prace nad projektem.

16 listopada 2017 r. do Sejmu wpłynął senacki projekt ustawy pod zmienionym tytułem:

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, - druk sejmowy nr 2062.

10 stycznia 2018 r. projekt został skierowany o dalszych prac w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Sprawozdania z prac Komisji, uwzględniające wnioski Senatu zawarte są w drukach nr **2571** i **2571-A**. Sejm 20 lipca 2018 r. na 67 posiedzeniu ustawę uchwalił. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2018 r. poz. 1552.

- **Poselski projekt ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1712.**

Wniesiony do Sejmu 6 lipca 2017 r. projekt dotyczył powołania Funduszu Dróg Samorządowych zarządzanego przez ministra właściwego do spraw transportu w ramach Banku Gospodarstwa Krajowego. Zadaniem FDS, według wnioskodawców, będzie dofinansowanie budowy i przebudowy dróg powiatowych i gminnych oraz mostów w ciągu dróg wojewódzkich jak również możliwość dofinansowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w pasie drogowym. Wniosek wywołał wiele kontrowersji i sprzecznych opinii, także w środowiskach samorządowych. Biuro Analiz Sejmowych oceniając projekt, - zasygnalizowało, iż może on być uznany za niezgodny z niektórymi regulacjami unijnymi. Mimo to, 12 lipca 2017 r. skierowano projekt do Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdanie z prac Komisji zawarte jest w druku nr **1729**. W międzyczasie część posłów wycofała swoje pierwotne poparcie projektu ustawy. Zapewne to, jak i fala krytyki różnych środowisk zdecydowała o tym, że 18 sierpnia 2017 r. projekt został wycofany przez wyznaczonego wcześniej posła sprawozdawcę. Zakończone prace nad projektem.

- **Rządowy projekt ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości, - druk nr 1726.**

Wniesiony do Sejmu projekt dotyczył zgodnie z uzasadnieniem - powołania Krajowego Zasobu Nieruchomości realizującego funkcję instytucji zarządzającej nieruchomościami Skarbu Państwa i uzyskującej wpływy z tego tytułu w celu zwiększenia podaży dostępnych nieruchomości pod budownictwo mieszkaniowe, w szczególności przez wykorzystanie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa oraz budowy dostępnych mieszkań na wynajem (w tym z opcją stopniowego uzyskiwania własności przez najemcę). Początkowo projekt nosił nazwę rządowy projekt ustawy o Narodowym Funduszu Mieszkaniowym i przekazywaniu nieruchomości Skarbu Państwa na cele budownictwa mieszkaniowego. Prace nad projektem ustawy przebiegały na forum KWRiST oraz RCL. Zarząd ZGWRP w swej opinii dot. projektu (www.zgwrp.pl) pozytywnie odniósł się do propozycji rządu zawartej w projekcie ustawy. Jednakże Zarząd Związku podkreślał, iż bez pomocy Państwa gminy wiejskie nie są w stanie realizować potrzeb mieszkańców w zakresie budownictwa mieszkaniowego o niskich czynszach, mieszkań na wynajem, mieszkań chronionych oraz noclegowni czy schronisk dla bezdomnych. Projekt ustawy zakładał finansowanie przez planowany Fundusz między innymi uzbrojenia terenów na cele budownictwa mieszkaniowego oraz przekazywanie na jego rzecz nieodpłatne terenów Skarbu Państwa przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. Niezrozumiałe jest jednak to, że niezabudowane nieruchomości Skarbu Państwa będą przekazywane do zasobu Funduszu tylko na terenach położonych w granicach gmin miejskich, miast położonych w granicach gmin miejsko – wiejskich, dzielnicach m. st. Warszawy oraz delegaturach i dzielnicach innych gmin miejskich. Zarząd Związku przypominał, iż poza tymi strefami istnieje wiele gmin wiejskich położonych w atrakcyjnych dla budownictwa mieszkaniowego terenach, czy też położonych w obszarach metropolitalnych. Zarząd Związku postulował, aby rozszerzyć zakres stosowania ustawy również o tereny położone w gminach wiejskich, co przyczyni się do pomocy Państwa dla tych gmin w realizacji zadań z zakresu budownictwa mieszkaniowego. W rezultacie projekt ustawy obejmuje także tereny gmin wiejskich, ale tylko te, które objęte są stosownymi zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiami uwarunkowań. 20 lipca 2017 r. projekt skierowano do Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej

(sprawozdanie Komisji zawarte w druku nr 1774). II i III czytanie projektu odbyło się na 46 posiedzeniu Sejmu 20 lipca 2017 r. i ustawę uchwalono. Senat nie wniósł poprawek. Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 1529.

- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miast, zmiany nazwy gminy oraz siedzib władz niektórych gmin, - Dz. U. z 2017 r. poz. 1427.**

Po raz kolejny doszło do zmiany granic niektórych jednostek administracyjnych, w tym wypadku miast, kosztem gmin z obszarami wiejskimi, w procesie, który budzi wiele kontrowersji i stwarza niepotrzebne napięcia pomiędzy samorządami. Wątpliwości nasze budzi proces zmian, podczas którego wykorzystywane są niejasne przepisy i luki w prawie, a górę biorą zabiegi o charakterze politycznym. Projekt rozporządzenia został negatywnie zaopiniowany przez ZGWRP podczas jego procedowania na Zespole ustrojowym KWRiST. Z naszej strony nie do przyjęcia jest także stanowisko Związku Miast Polskich opowiadające się za siłowym wcieleniem do miast tzw. gmin obwarzankowych. Związek wielokrotnie wypowiadał się w tej sprawie. Przyjmowaliśmy też wiele stanowisk i apeli. Doceniając wagę problemu XVII Kongres Gmin Wiejskich przyjął stanowisko w sprawie zmian prawa dot. podziału i zmiany granic gmin (www.zgwrp.pl).

- **Rządowy projekt ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej, - druk sejmowy 1813 i 1813 A.**

Wniesiony przez rząd 31 sierpnia 2017 r. (oraz autopoprawka 26 września 2017 r.) projekt dotyczył zapewnienia wysokiej jakości POZ (podstawowej opieki zdrowotnej) oraz stworzenia warunków umożliwiających finansowe motywowanie świadczeniodawców udzielających świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do podnoszenia poziomu jakości udzielanych świadczeń oraz zdefiniowania roli i miejsca POZ w systemie ochrony zdrowia i poprawy jej organizacji i funkcjonowania. ZGWRP, wraz z całą stroną samorządową KWRiST, zaopiniował negatywnie projektowane rozwiązania. Wskazywaliśmy przede wszystkim na nierzetelne oszacowanie skutków finansowych ustawy oraz na spodziewany chaos w dostępie do podstawowych usług zdrowotnych. Stanowisko nasze podtrzymywaliśmy, uczestnicząc w posiedzeniach Komisji Zdrowia, do której projekt został skierowany. Sprawozdanie komisji zawarte jest w drukach nr 1940 i 1940A. Sejm na 50 posiedzeniu 27 października ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek i Prezydent RP ją podpisał 24 listopada 2017 r. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 2217.

- **Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, - druk sejmowy nr 1886.**

Wniesiony 26 września 2017 r. projekt dotyczył uregulowania sytuacji odnośnie obowiązywania aktów prawa miejscowego z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego w przypadku zmiany granic gmin. Związek na posiedzeniach komisji pozytywnie opiniował projekt, gdyż wychodził on naprzeciw oczekiwaniom strony samorządowej i usuwał znaczną przeszkodę w funkcjonowaniu gmin, których dotknął proces podziałów i przyłączeń pomiędzy jednostkami. Projekt skierowano do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sejm na 50 posiedzeniu 27 października ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek i Prezydent RP ją podpisał 24 listopada 2017 r.. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 2232.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw, - druk sejmowy nr 1905.**

Wniesiony przez rząd 10 października 2017 r. projekt dotyczył wprowadzenia przepisów mających na celu standaryzację usług w sektorze zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności dotyczących efektywnego nadzoru nad ustanawianiem cen i opłat za świadczenie usług oraz jednolitych warunków prowadzenia działalności w tym zakresie. Dla strony samorządowej był to bardzo kontrowersyjny projekt, ingerujący w zadania własne gmin. Utrzymując zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę i odbiór ścieków – jako zadania własne gmin, rząd, a później ustawodawca odebrali im jedno z podstawowych narzędzi związanych z regulacją cen za te usługi publiczne. ZGWRP, wraz z całą stroną

samorządową, sprzeciwiał się takim rozwiązaniom. Dawaliśmy temu wyraz w ramach KWRiST. Na posiedzeniach Komisji sejmowych oraz wnioskując do Prezydenta RP o niepodpisywanie ustawy. Zabiegi nasze nie zostały właściwie zrozumiane i uwzględnione! Projekt skierowano do Komisji Infrastruktury, Komisji Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdania Komisji zawarte są w drukach nr **1960** i **1960-A**. Sejm na 50 posiedzeniu 27 października ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek i Prezydent RP ją **niestety** podpisał 22 listopada 2017 r.. Została ona ogłoszona w Dz. U. z 2017 r. poz. 2180.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, - druk sejmowy nr 2001.**

Wniesiony do Sejmu 10 listopada 2017 r. poselski projekt dotyczył zgodnie z uzasadnieniem - zmiany ustaw o samorządzie gminy, powiatu, województwa mające na celu zwiększenie udziału obywateli w procesie kontrolowania oraz funkcjonowania niektórych organów publicznych - władzy samorządowej oraz zwiększenia roli społeczeństwa w procesie wybierania organów pochodzących z wyborów powszechnych, a także kontroli tego procesu i organów opowiadających za przygotowanie i przeprowadzenie wyborów.

Projekt zdecydował o ponownym zjednoczeniu strony samorządowej i wydanie wspólnego stanowiska w tej sprawie (www.zgwrp.pl). Podnosiliśmy w nim, iż poselski projekt ustawy zawiera zbiór propozycji zmian przepisów w różnych ustawach, **który nie jest wynikiem systemowej analizy funkcjonowania ustroju jednostek samorządu terytorialnego**. Niektóre zmiany są zgodne z oczekiwaniami środowisk samorządowych, jednak w kilku ważnych sprawach prowadzą – wbrew tytułowi projektu ustawy – **do zmniejszenia udziału obywateli w życiu społeczności lokalnych i regionalnych oraz osłabienia organów przedstawicielskich**. W dodatku analiza przepisów dotyczących procesu wyborczego prowadzi do wniosku, że wyborów nie będzie można skutecznie przeprowadzić, a koszty ich organizacji znacząco wzrosną.

Stanowisko to przekazaliśmy stronie rządowej KWRiST, Kancelarii Sejmu oraz Prezydentowi RP. Przedstawicielom Kancelarii Prezydenta RP reprezentanci strony samorządowej KWRiST, przedstawiając w dniu 29 listopada 2017 r. stanowisko – jednoznacznie opowiedzieli się za tym, aby Prezydent zainicjował właściwą debatę nie tylko nad projektem ustawy, ale w ogóle nad ustrojem samorządu. Wskazywaliśmy, iż właśnie takie nadzieje wiązaliśmy z powołaniem przez Prezydenta Zespołu ds. przeglądu prawa samorządowego. Z inicjatywy ZGWRP, 6 grudnia 2017 r. wspólne stanowisko zostało dostarczone do wszystkich posłów na Sejm. Ze względu na brak zgody w zakresie wysłuchania publicznego ws. omawianej ustawy, 9 grudnia 2017 r. odbyło się obywatelskie wysłuchanie publiczne, na które zaprosiliśmy przedstawicieli samorządów z całej Polski. 13 listopada 2017 r. Sejm skierował projekt do rozpatrzenia przez powołaną Komisję Nadzwyczajną. Prace Komisji rozpoczęły się 29 listopada 2017 r. W pracach Komisji uczestniczyli przedstawiciele ZGWRP. Sprawozdanie Komisji zawarte jest w druku **nr 2113-A**. 14 grudnia 2017 r. Sejm uchwalił ustawę i skierował ją do Prezydenta i Senatu. Senat 21 grudnia 2017 r. uchwalił poprawki zawarte w druku **nr 2143**, które wsparła Nadzwyczajna Komisja Sejmowa, a Sejm na 55 posiedzeniu 11 stycznia 2018 r. ustawę wraz z poprawkami Senatu uchwalił i przekazał Prezydentowi do podpisu. W tej sytuacji Zarząd ZGWRP wraz z innymi korporacjami uznając, iż ustawa w wielu miejscach jest niezgodna z Konstytucją RP zwrócił się 16 stycznia 2018 r. do Prezydenta o odmowę podpisania ustawy (www.zgwrp.pl). Niestety, tego samego dnia Prezydent, nie reagując na głosy strony samorządowej ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 130.

- **Poselskie projekty ustaw o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw, druki sejmowe nr MK-020-751/17 oraz MK-020-765/17.**

Wniesione projekty przez posłów PiS i PO dotyczą, zgodnie z uzasadnieniem, wzmocnienia ochrony prawnej zwierząt oraz poprawy ich szeroko rozumianego dobrostanu, a także uszczelnienia systemu finansowania odławiania i opieki nad bezdomnymi zwierzętami przez samorzady. Mimo, że w dalszym ciągu drukom tym nie nadano oficjalnych numerów i nie skierowano projektów do dalszych prac ZGWRP wydało w ich zakresie opinię (www.zgwrp.pl), gdyż sprawa ta jest bardzo istotna dla jednostek samorządu terytorialnego. W opinii tej ZGWRP zdecydowanie opowiada się za korzystnymi rozwiązaniami, m.in. obowiązkowemu znakowaniu (czipowaniu) psów wraz z ich centralnym rejestrem oraz wymogom dla

schronisk dla zwierząt. Negatywnie odnieśliśmy się do odpłatnego korzystania z rejestrów oraz do bezwzględnego zakazu chowu i hodowli zwierząt futerkowych. 28 lutego 2018 r. oba projekty skierowano do opinii Komisji Ustawodawczej. Ruch ten może wróżyć (a szkoda) zamrożenie dalszych prac nad projektami). Niezakończone prace nad projektami.

- **Poselski projekt ustawy o pomocy państwa dla seniorów, o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 2182.**

Wniesiony 21 grudnia 2017 r. projekt (Klub PSL) dotyczył zgodnie z uzasadnieniem - likwidacji obciążenia emerytów i rencistów, po ukończeniu przez nich 100 lat podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających emeryturę lub rentę. ZGWRP jako swoją opinię (www.zgwrp.pl) w sprawie projektu ustawy potraktował opinie wydane przez GOPS-y w Długosiodle, Wąsewie i Goworowie. Ośrodki te negatywnie zaopiniowały projekt, szczególnie w odniesieniu do pensjonariuszy domów seniora i domów pomocy społecznej, podnosząc, iż zwiększenie opłaty za pobyt stulotka w tych jednostkach opiekuńczych, - poprzez doliczenie do dochodu świadczenia honorowego, pozwoli na pokrycie pełnej opłaty z dochodu mieszkańca, bez konieczności udziału w niej jego rodziny i samorządu. 11 stycznia 2018 r. projekt skierowano do I czytania w Sejmie, które odbyło się 22 marca 2018 r. Sejm odrzucił projekt, kończąc tym samym jego dalsze procedowanie. Zakończono prace nad projektem.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy - Prawo łowieckie, druk sejmowy nr 1042.**

Wniesiony 15 listopada 2016 r. projekt dotyczył wprowadzenia mechanizmów wzmacniających nadzór ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim oraz dyscyplinujących dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w zakresie wykonywania rocznych planów łowieckich oraz wykonania wyroku TK (P 19/13) i dostosowania niektórych delegacji do wymagań Konstytucji. Od 2 grudnia 2016 r., czyli od I czytania i skierowania projektu na prac w Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie prowadzono żadnych prac nad projektem. Zostały one wznowione 24 stycznia 2018 r., lecz wprowadzone poprawki zupełnie zmieniły zakres przewidywanych zmian w ustawie. Pierwotny rządowy projekt ustawy –Prawo łowieckie oraz zmienionej ustawą o zmianie ustawy – Prawo łowieckie nie wzbudzał negatywnych opinii strony samorządowej, w tym ZGWRP. W projekcie tym nie wyrażono jakichkolwiek potrzeb i intencji zmian prawa w zakresie odszkodowań za szkody łowieckie, w tym procesów szacowania szkód. Przed wniesieniem projektu, zgodnie z drukiem nr 1042, 22 czerwca 2016 roku Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy - Prawo łowieckie Dz. U. z 2016 r. poz.1082. Ustawa ta regulowała problematykę szkód łowieckich, określając wojewodę jako kluczowy organ w tym zakresie. Mimo, iż nie przedstawiono jakichkolwiek ocen funkcjonowania dotychczasowego systemu i powodów przemawiających za potrzebą zmian (samorządy i właściciele gruntów nie wnosili skarg i uwag) Podkomisja i Komisje całkowicie zmieniły zakres tematyczny projektu ustawy, - wnosząc istotne poprawki do procedowanego dokumentu w zakresie odnoszącym się do likwidacji szkód łowieckich. W wydanej opinii (www.zgwrp.pl) Związek uważa, że zmiany zaproponowane przez w/w Komisje Sejmowe są z punktu widzenia samorządów gminnych nie do zaakceptowania, gdyż narzucają gminom zupełnie nowe obowiązki związane ze szkodami wyrządzonymi przez zwierzyną łowną będącą własnością Skarbu Państwa w sposób sprzeczny z prawem tj. bez wskazania środków na ich realizację. Wnioskodawcy nie określili jaki charakter będą miały nałożone na samorządy zadania. Czy będą to zadania własne, czy też zlecone? Sprawozdania komisji zawarte są w drukach nr 2234 i 2234-A. Niestety, mimo, iż niektóre kluby poselskie zgłaszały poprawki uwzględniające nasze uwagi, zostały one wszystkie odrzucone 6 marca 2018 r. podczas III czytania. Ustawę przekazano Senatowi, który wniósł poprawki do ustawy – druk nr 2337 – rozpatrzone i przyjęte przez Sejm. 22 marca 2018 r. na 60 posiedzeniu Sejm ustawę uchwalił i po podpisaniu przez Prezydenta została ogłoszona w Dz. U. z 2018 r. poz.651.

- **Przedstawiony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, druk nr 2281.**

Wniesiony 31 stycznia projekt dotyczył zwiększenia katalogu kompetencji Rady oraz strony pracowników i pracodawców, wzmocnienia organizacyjnego Rady oraz wprowadzenia propozycji doprecyzowujących

i proceduralnych dotyczących wojewódzkich rad dialogu społecznego. ZGWRP w swej opinii (www.zgwrp.pl) pozytywnie odniósł się do przedstawionych propozycji zmiany ustawy o Radzie Dialogu Społecznego. Jednocześnie Zarząd Związku wniósł o zmianę zapisów art. 24 ust. 1 ustawy pozwalających na włączenie stowarzyszeń samorządowych do listy podmiotów wymienionych w tymże artykule, tak aby stowarzyszenia te mogły stać się pełnoprawnymi członkami Rady Dialogu Społecznego.

Uzasadniając w/w wniosek Zarząd zwracał uwagę na fakt, iż sektor samorządowy nie uczestniczy czynnie w pracach Rady, mimo, iż jest największym pracodawcą w Polsce. Status zaproszonego obserwatora ma tylko jeden reprezentant strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Według danych GUS w samych tylko urzędach gmin zatrudnionych jest ponad 170 tys. pracowników. A urzędnicy samorządowi to grupa ponad 250 tys. zatrudnionych. W jednostkach komunalnych pracuje łącznie ponad 1,5 mln osób, w większości niereprezentowanych w Radzie po stronie pracowników. Prace nad projektem ustawy trwały do 15 czerwca 2018r., kiedy to Sejm na 64 posiedzeniu ustawę uchwalił. Niestety wnioski ZGWRP oraz innych korporacji samorządowych nie zostały uwzględnione. Ustawa – po podpisaniu przez Prezydenta została ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 1464.

- **Poselski projekt ustawy o świadomej prokreacji, druk sejmowy nr MJK-020-821/18.**

Wniesiony 31 stycznia 2018 r. projekt określa zadania państwa do informacji, edukacji oraz innych form pomocy w celu umożliwienia podejmowania świadomych decyzji w sprawach prokreacji. Zarząd ZGWRP, po zapoznaniu się z treścią w/w projektu ustawy w swej opinii (www.zgwrp.pl) wskazuje, że projekt nie zawiera Skutków Oceny Regulacji (OSR) oraz dość powierzchownie odnosi się do finansowania realizacji zakładanych zadań i przedsięwzięć. Podnosimy także, iż w odniesieniu do zadań nakładanych na samorzady przez projekt ustawy nie podano źródeł ich finansowania, ani nie określono czy mają to być zadania własne, czy też zlecone. W zakresie pozostałych zapisów projektu ustawy dot. spraw świątopoglądowych – Zarząd ZGWRP nie wypowiada się, ponieważ dotyczą one sfer leżących poza statutową działalnością Związku. Niezakończone prace nad projektem.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne, druk sejmowy nr 2250.**

Wniesiony 5 lutego 2018 r. projekt dotyczył - zgodnie z uzasadnieniem - wprowadzenia poprawki do ustawy - Prawo wodne - art. 545 ust. 1- w taki sposób, aby do postępowań w sprawach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w sprawach ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie obowiązującej ówczasie ustawy, stosowane były przepisy obowiązujące przed dniem wejścia w życie ustawy - Prawo wodne, to jest dniem 1 stycznia 2018 r. ZGWRP w swojej pozytywnej opinii do projektu (www.zgwrp.pl) podkreśliło, że umożliwienie kontynuowania postępowań wszczętych przed wejściem nowego Prawa w zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w sprawach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania albo zmiany decyzji na podstawie dotychczasowych przepisów jest krokiem we właściwym kierunku. Uchwalenie projektowanej zmiany pozytywnie wpłynie na termin i tempo procesów inwestycyjnych, szczególnie tych wspieranych przez zewnętrzne źródła finansowania. 7 lutego projekt skierowano do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Sprawozdanie Komisji zawarte jest w druku nr 2276. Sejm na 59 posiedzeniu w dniu 28 lutego 2018 r. ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek i po podpisaniu przez Prezydenta została ogłoszona w Dz.U z 2018 r. poz.710.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, druk nr 2412.**

Wniesiony 26 marca 2018 r. projekt dotyczył zapewnienia pełnej zgodności przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, do czego strona polska zobowiązała się wobec Komisji Europejskiej w procedurze notyfikacyjnej w sprawie SA. 43697 (20 15/N) - Polski system wspierania rozwoju OZE oraz zwolnienia dla użytkowników energochłonnych. Niestety, ten bardzo ważny projekt dla strony samorządowej został przez rząd skierowany do Sejmu bez opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, co jest ustawowym obowiązkiem. W swojej opinii

(www.zgwrp.pl) do projektu ustawy, przed wniesieniem jej do Sejmu ZGWRP podkreślał, że ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych zahamowała praktycznie rozwój tych instalacji oraz spowodowała olbrzymie problemy w zakresie zobowiązań podatkowych właścicieli elektrowni wiatrowych wobec samorządów.

ZGWRP wielokrotnie wskazywał na błędny proces legislacyjny w tym zakresie oraz oczekiwał szybszej reakcji na negatywne tendencje. Potrzebny, aczkolwiek mocno spóźniony do deklaracji i oczekiwań projekt ustawy nowelizującej ustawę o odnawialnych źródłach energii jest krokiem w dobrym kierunku, lecz w dalszym ciągu mamy wiele uwag. Oczekiwana przez gminy wiejskie oraz zapowiadana przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej nowelizacja ustawy o OZE, a także udział przedstawicieli Związku w pracach różnych komisji i zespołów takich jak: Zespół ds. Obszarów Wiejskich Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie RP, zespół ds. Paktu Dla Obszarów Wiejskich przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zespół opiniujący Strategię Odpowiedzialnego Rozwoju - dawały nadzieję, że nastąpi istotny przełom w rozwoju odnawialnych źródeł energii w gminach wiejskich i miejsko- wiejskich. Jest on oczekiwany szczególnie w obszarach o rozproszonej zabudowie, gdzie występują spadki napięcia w sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, a także zapóźnienia w modernizacji linii zasilających. Związek aktywnie uczestniczył w dalszych pracach nad ustawą, której projekt 11 kwietnia skierowany został do Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Sprawozdania z prac Komisji zawarte są w drukach nr 2553 i 2553-A. 7 czerwca 2018 r. na 63 posiedzeniu Sejmu ustawę uchwalono i przekazano Prezydentowi oraz Senatowi. Uchwalona ustawa dawała nadzieję na rozwiązanie niektórych problemów wygenerowanych przez tzw. ustawę odległościową. Niestety, ustawodawca nie przyjął naszych argumentów dot. opodatkowania urządzeń elektrowni wiatrowych, a szczególnie wejścia w życie przyjętych zmian. Wprawdzie nowela przywraca stan poprzedni – co jest dobrym posunięciem, lecz przyjęty termin obowiązywania nowych regulacji z mocą wsteczną, od 1 stycznia 2018 r., czyli w trakcie realizacji budżetów, jest bardzo negatywną decyzją. Wygeneruje to bardzo wiele problemów, które wystąpiły w przeszłości i zdecydowały o znacznych stratach w samorządach. Apel do Prezydenta o niepodpisywanie złego prawa nie odniósł skutku. W tej sytuacji strona samorządowa zmuszona jest poszukiwać racjonalnych rozwiązań na drodze sądowno-administracyjnej, uwzględniających orzecznictwo UE. Ustawa została ogłoszona w Dz. U. z 2018 r. poz. 1276.

Jednocześnie Ministerstwo Energii poinformowało Związek, iż dalsze problemy związane z OZE, w tym, te poruszane przez nas w stanowisku a dotyczące spraw podatkowych będą przedmiotem następnej nowelizacji ustawy. W sprawie VAT w OZE XXXII Zgromadzenie Ogólne Związku przyjęło stanowisko (www.zgwrp.pl).

- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, Dz. U. poz. 936.**

W rozporządzeniu tym zawarto m.in. załączniki wg. których zdecydowano o obniżeniu średnio o 20% minimalnego i maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego osób pełniących funkcje zarządzające w jednostkach samorządu terytorialnego lub w związkach jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych na podstawie wyboru lub powołania. ZGWRP w swoim stanowisku dot. projektu Rozporządzenia (www.zgwrp.pl) podkreślało, że decydowanie negatywna reakcja samorządowców na obniżenie ich wynagrodzeń ma posłużyć, w naszej ocenie, obniżeniu wysokiego społecznego poparcia dla naszej służby, pracy i jej efektów. Przypominaliśmy, że ostatnie badania opinii odnotowały bardzo wysoki, ponad 60 % poziom zadowolenia z pracy jednostek samorządu terytorialnego i ich organów! Zastosowanie stawek płac przewidzianych w projekcie, skutkować będzie destabilizacją hierarchii stanowisk urzędniczych wewnątrz kadry kierowniczej jednostek samorządu terytorialnego. Pogłębiona zostanie dysproporcja pomiędzy funkcjonariuszami z wyboru i powołania. Wynagrodzenie organów wykonawczych jednostek i ich związków będzie porównywalne lub niższe z wynagrodzeniem osób podległych oraz innych stanowisk opłacanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. W podobnym tonie wypowiadały się wszystkie korporacje samorządowe. Niestety, Rada Ministrów przyjęła te bardzo kontrowersyjne rozporządzenie. Strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 25 maja 2018 r. podczas spotkania z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej z okazji Dnia Samorządu wręczyła Prezydentowi apel, w którym m.in. zawarto następujące uwagi: „Z niepokojem obserwujemy pogarszający się dialog rządu RP ze stroną samorządową oraz narastające zjawisko wykorzystywania procesu legislacyjnego do bieżącej walki politycznej. Koronnym przykładem tej niepokojącej tendencji jest przyjęte przez Radę Ministrów, bez zachowania wymaganych prawem procedur i konsultacji, rozporządzenie zmniejszające wynagrodzenia pracowników

samorządowych po-chodzących z wyboru i powołania. Dla doraźnego celu poprawy notowań partii rządzącej, nadszarpniętych kryzysem wizerunkowym związanym z nagrodami dla ministrów, Rada Ministrów postanowiła przeforsować rozwiązanie, które nie tylko upokarza polskich samorządowców, ale również prowadzi do eskalacji populistycznej licytacji dotyczącej uposażeń osób sprawujących kierownicze funkcje w państwie. Przyjęte już przepisy o obniżce wynagrodzeń, w połączeniu z zapowiadaną regulacją ustawową, która ma zakazać wynagradzania zatrudnianych przez nas specjalistów powyżej uposażenia osoby kierującej daną jednostką samorządu, może doprowadzić w krótkim czasie do degradacji polskiego samorządu, a co za tym idzie - całego państwa”.

8 czerwca 2018 r. Strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zwróciła się do Prezydenta RP, Andrzeja Dudy o skierowanie w trybie art. 191 ust. 1 pkt. 1, w związku z art. 188 pkt. 3 Konstytucji RP, do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o zbadanie zgodności z Konstytucją, Europejską Kartą Samorządu Lokalnego, ustawą o pracownikach samorządowych oraz ustawą o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja br. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

We wniosku (www.zgwrp.pl) Wojciech Długoborski, współprzewodniczący KWRiST działając w imieniu wszystkich korporacji samorządowych wchodzących w skład Komisji, w tym także w imieniu ZGW RP podkreśla, że zarówno zawartość, kontekst jak i sposób postępowania w tej sprawie jest głęboko sprzeczny z zasadami pomocniczości, decentralizacji oraz samodzielności samorządu terytorialnego, stanowiącymi w Konstytucji RP podstawy ustroju państwa.

Do wniosku załączono opinie prawne, sporządzone przez prof. Krystiana Ziemskiego, prof. Huberta Izdebskiego) oraz dra Mariusza Bidzińskiego. Oczekiwania ZGWRP w zakresie skierowania Rozporządzenia RM przez Prezydenta RP do Trybunału Konstytucyjnego zostały także wypowiedziane podczas obecności Prezydenta na XVIII Kongresie Gmin Wiejskich.

- **Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 2575.**

Wniesiony 28 maja 2018 r. projekt dotyczył modyfikacji obecnego modelu poprzez przekazanie zadań dotyczących szacowania szkód łowieckich i ustalania wysokości odszkodowania wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego (obecnie zadania te leżą w kompetencji gmin i ich jednostek pomocniczych). Przedstawiciele ZGWRP na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 25 kwietnia 2018 r. zgłosili poważny problem z realizacją ustawy w zakresie likwidacji szkód łowieckich wobec powszechnego sprzeciwu sołtysów uczestniczenia w tych czynnościach. Przedstawiciele Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zapowiedzieli pilną reakcję, zakładającą nawet nowelizację ustawy, - czego dowodem jest wniesiony projekt. W opinii do projektu ustawy (www.zgwrp.pl) Zarząd Związku zaznaczył, iż z zadowoleniem przyjmuje projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw. Zarząd zwrócił przy tym uwagę, iż w procesie procedowania ustawy z dnia 22 marca 2018 r. (Dz.U. poz. 651), zgodnie z drukiem sejmowym nr 1042, Związek negatywnie opiniował zakładane regulacje odnoszące się do procesu likwidacji szkód łowieckich. Przekazanie nowych zadań odbyło się bez wskazania środków na ich realizację oraz bez określenia czy przekazane zadania są zadaniami własnymi gminy, czy też zleconymi. Największy obecnie problem związany jest z czynnym włączeniem sołtysów w proces likwidacji szkód łowieckich. Krytykując decyzje w tym zakresie, Związek zakładał protesty i sprzeciw sołtysów, ale nie przewidział, że będą one na taką skalę. Sołtysi masowo podejmowali uchwały i stanowiska w tym zakresie, odmawiali zmian statutów sołectw, odmawiali udziału w szacowaniu, a nawet składali rezygnacje z urzędu lub grozili takimi krokami. O tym wszystkim informowaliśmy Ministra Środowiska, oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich. Sprawą zajęła się także Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego. Na naszą pozytywną opinię do projektu zmiany ustawy składa się parę elementów. Najgłówniejsze to: przekazanie zadań przypisanych gminom lub ich jednostkom pomocniczym, dotyczących szacowania szkód łowieckich i ustalania wysokości odszkodowania z tego tytułu, wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego, - jako jednostkom nadzorowanym przez wojewodów; przeznaczenie środków finansowych ze środków funduszu leśnego na realizację zadań związanych z procesem likwidacji szkód łowieckich wraz z odszkodowaniami oraz określenie nowych źródeł zasilania finansowego funduszu leśnego. Projekt skierowano do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. 7 czerwca 2018 r Komisje rozpoczęły procedowanie projektu. Sejm uchwalił ustawę 15 czerwca

2018 r. na 64 posiedzeniu. Senat nie wniósł poprawek. Ustawa po podpisie przez Prezydenta została ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 1507.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, druk sejmowy nr 2670.**

Wniesiony 27 czerwca 2018 r. projekt dotyczył zgodnie z uzasadnieniem - usprawnienia i zwiększenia efektywności systemu wdrażania rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), w szczególności w zakresie wdrażania RLKS przy udziale środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ustawa ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych jakie pojawiły się na skutek jej stosowania w zakresie oceny operacji przez lokalną grupę działania podczas procesu wyboru operacji. Ustawa wprowadza uzupełnienie zakresu informacji jakie muszą zostać zawarte w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, o dodatkowy element w postaci warunków wyboru operacji, w szczególności odnoszących się do zakresu operacji, miejsca jej realizacji lub podmiotu ubiegającego się o udzielenie wsparcia. Ustawa wprowadza ponadto możliwość modyfikacji wniosku w zakresie wynikającym z ustalenia przez lokalną grupę działania kwoty wsparcia niższej niż wnioskowana. Dodatkowo w ustawie wprowadzona zostaje możliwość poprawienia wniosku w celu usunięcia nieprawidłowości, nieprowadzącego do istotnych modyfikacji wniosku; wydłużenie terminu na usunięcie braków, oczywistych omyłek oraz innych nieprawidłowości we wniosku o udzielenie wsparcia. Przedmiotowa ustawa wprowadza także 60-dniowy termin na dokonanie przez lokalną grupę działania czynności w procesie wyboru operacji.

Związek zaopiniował projekt ustawy pozytywnie (www.zgwrp.pl).

Sejm 3 lipca 2018 r. na I czytaniu skierował projekt do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdanie z prac Komisji zawarte jest w druku **nr 2759**. Sejm uchwalił ustawę na 67 posiedzeniu w dniu 20 lipca 2018 r. Senat nie wniósł poprawek, a Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 1625.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 2787.**

Wniesiony 18 lipca 2018 r. projekt dotyczy wprowadzenia rozwiązań prawnych umożliwiających restrukturyzację i wcześniejszą spłatę długu jednostek samorządu terytorialnego oraz wzmocnienie mechanizmów prawnych służących zwiększeniu ich bezpieczeństwa finansowego. Projekt zakłada przede wszystkim modyfikację zapisów art. 243 ustawy o finansach publicznych w zakresie metodologii ustalania tzw. indywidualnego wskaźnika zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego.

Wcześniej projekt 19 kwietnia 2018 r. skierowano do konsultacji publicznych w tym do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Opinia Komisji, w tym ZGWRP jest pozytywna co do kierunków zmian ustawy o finansach publicznych. Odmienne zdanie strona samorządowa ma w zakresie modyfikacji algorytmu ustalania indywidualnego wskaźnika zadłużenia, a konkretnie wartości składników mienia stałego składających się na aktywa lub pasywa budżetów JST.

20 lipca 2018 r. Sejm na I czytaniu skierował projekt do Komisji Finansów Publicznych i później do Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. 11 września 2018 r. rozpoczęły się prace w Komisjach, w których uczestniczył przedstawiciel ZGWRP. Sprawozdanie z prac komisji zawarte jest w drukach **nr 3064** oraz **3064-A**. Ustawę Sejm uchwalił 14 grudnia 2018 r. na 74 posiedzeniu. Senat nie wniósł poprawek, a Prezydent ustawę podpisał. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 2500.

- **Projekt przygotowany przez Ministra Środowiska dot. zmian ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.**

31 sierpnia 2018 r. na stronach Rządowego Centrum Legislacji Minister Środowiska zamieścił ww. projekt, rozpoczynając tym samym proces konsultacji publicznych.

Celem ustawy nowelizującej – jak wynika z uzasadnienia jej projektu – jest wyeliminowanie określonych problemów w systemie gospodarki odpadami komunalnymi:

ograniczonego nadzoru gmin nad właściwym postępowaniem z odpadami komunalnymi spowodowanego wyborem łącznego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów;
możliwości ryczałtowego rozliczania przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne od mieszkańców, co utrudnia gminom kontrolę nad strumieniem odpadów komunalnych oraz może prowadzić do podwyższenia kosztów systemu (przeszacowanie kosztów odbioru odpadów komunalnych);
braku zachęty do selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
Proponowane zmiany mają także przyczynić się do usprawnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ministerstwo Środowiska zwróciło się jednocześnie do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego o pilne wydanie opinii dot. projektu ustawy. 17 września 2018 r. na posiedzeniu Zespołu Infrastruktury Komisji przedstawiciele ZGWRP wnieśli o przełożenie w czasie rozpatrywania projektu ze względu na bardzo rozległy zakres regulacji, wymagający wnikliwej analizy jego zapisów wraz z oceną na możliwości ich implementacji przez samorządy. Jednocześnie zwrócono się do Ministra Środowiska o pilne zorganizowanie spotkania konsultacyjnego ze wszystkimi interesariuszami systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Przedstawiciele resortu przystali na propozycję ws. prolongaty terminu wydania przez KWRiST opinii, a Minister Środowiska 27 września 2018 r. zorganizował spotkanie, o które wnioskowała strona samorządowa. ZGWRP sporządził bodaj najbardziej syntetyczną i wnikliwą opinię (www.zgwrp.pl) do projektu ustawy. Wskazujemy w niej na te propozycje, które popieramy, lecz niestety najwięcej naszych uwag odnosi się do mankamentów projektu. Podnosimy, że bez wprowadzenia systemu rynku surowców wtórnych oraz współodpowiedzialności producentów wprowadzających produkty na rynek, - realizacja zapisów ustawy spowoduje drastyczne podwyższenie kosztów funkcjonowania gminnych systemów, a tym samym opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Analizując wyniki konsultacji publicznych projektu ustawy, należy stwierdzić, iż nasze uwagi w większości są zbieżne nie tyle z innymi interesariuszami procesu gospodarowania odpadami komunalnymi, ale przede wszystkim z opiniami wielu agend rządowych. 24 października Komitet Społeczny Rady Ministrów rozpatrując projekt ustawy zalecił dalsze pogłębione konsultacje robocze na poziomie resortowym w zakresie zgłoszonych uwag. Nie jest znany termin wniesienia projektu do Sejmu, a wcześniej do KWRiST.

Z datą 9 stycznia 2019 r. Minister Środowiska przedstawił KWRiST nowy projekt ustawy. Trwa analiza nowego projektu.

- **Rządowy projekt ustawy o kołach gospodyń wiejskich, druk sejmowy nr 2856.**

Wniesiony 25 września 2018 r. projekt dotyczył określenia form i zasad dobrowolnego zrzeszania się KGW oraz trybu zakładania i organizacji wewnętrznej KGW i wychodzi naprzeciw pilnej potrzebie nadania KGW osobowości prawnej w celu umożliwienia im aplikowania o dotacje. Ze względu na szybkie tempo procedowania projektu ustawy, zapewne w związku z wyborczą kampanią samorządową projektu nie skierowano do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego ani do konsultacji partnerów społecznych, w tym do ZGWRP. Związek zatem nie uczestniczył w procesie legislacyjnym, mimo, iż KGW są nieodłącznym elementem funkcjonowania i aktywności społeczeństwa gmin z obszarami wiejskimi.

28 września 2018 r. Sejm na I czytaniu skierował projekt do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Sprawozdania z prac Komisji zawarte są w drukach nr 2891, 2891-A oraz 2979. 9 listopada 2018 r. Sejm na 71 posiedzeniu ustawę uchwalił, przyjmując poprawki Senatu zawarte w druku nr 2954. 13 listopada 2018 r. ustawę przekazano do podpisu Prezydentowi, który to uczynił 26 listopada 2018 r. Została ona ogłoszona w DZ.U. z 2018 r. poz. 2212.

- **Rządowy projekt ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych, druk sejmowy nr 2859.**

Wniesiony 25 września 2018 r. projekt dotyczył wprowadzenia zmian w sposobie i zakresie finansowania inwestycji na drogach publicznych, zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Celem ustawy jest zmiana w sposobie i zakresie finansowania inwestycji na drogach publicznych, zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Nastąpi to poprzez utworzenie Funduszu Dróg Samorządowych, zwanego dalej „FDS”. Zadaniem FDS będzie dofinansowanie budowy, przebudowy i remontów dróg powiatowych i gminnych (zadania powiatowe i gminne), a także zadań obejmujących budowę mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych (zadania mostowe). Oprócz tego FDS będzie finansował inwestycje na drogach samorządowych, które zostały jednocześnie zaliczone do dróg

o znaczeniu obronnym (zadania obronne). FDS będzie państwowym funduszem celowym, którego dysponentem będzie minister właściwy do spraw transportu. Za obsługę bankową FDS odpowiadać będzie Bank Gospodarstwa Krajowego.

Niestety, tak ważny dla samorządów projekt został wniesiony przez rząd do Sejmu bez ustawowego obowiązku uzyskania opinii strony samorządowej. Niemniej jednak ZGWRP wydała opinię w sprawie projektu (www.zgwrp.pl). W opinii pozytywnie odnosiliśmy się do idei utworzenia Funduszu. Jednocześnie zwróciliśmy uwagę na brak opisanych kryteriów przyznawania dotacji, jednostronną uznaniowość, brak procedury odwoławczej, niestabilność źródeł dochodów funduszu oraz na potrzebę określenia jasnych kryteriów dochodowych, w tym wskaźnika „g” jednostek ubiegających się o dotacje. Tylko niektóre z uwag samorządowych uwzględniono w czasie procedowania ustawy, mimo czynnego w nim uczestnictwa naszych przedstawicieli.

3 października 2018 r. na I czytaniu projekt skierowano do Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Sprawozdanie z prac Komisji zawarte jest w drukach nr 2898 oraz 2898-A. 23 października 2018 r. Sejm na 70 posiedzeniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek, a Prezydent ją podpisał 13 listopada 2018 r. Została ona ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 2161.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 2861.**

Upubliczniony 26 czerwca 2018 r. projekt Minister Edukacji Narodowej określił, iż głównym celem zmian projektowaną ustawą jest odbudowa kształcenia zawodowego, wzmocnienie potencjału szkół, zmiany w szkolnictwie artystycznym, wprowadzenie nowych rozwiązań w innych obszarach oraz wprowadzenie przepisów dotyczących organizacji oświaty samorządowej. Sam projekt jest bardzo rozległy i zawarty na 257 stronach.

Ze strony samorządowej prace nad projektem ustawy odbywały się w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W ramach Zespołu Edukacji przedstawiciele ZGWRP przedstawili opinię (www.zgwrp.pl), w której podniesiono następujące kwestie: ograniczenie roli JST w procesie organizacji oraz oceny dyrektorów placówek oświatowych, podkreślono, iż samorząd może przestać czuć się partnerem w sprawach oświaty; wniesiono o oddanie JST tego co wcześniej zabrano, np. poradnie pedagogiczno-psychologiczne; problemy z wyposażeniem szkół branżowych; doprecyzowanie tzw. klauzuli lojalnościowej; zbyt duże wymagania dla instruktorów praktycznej nauki zawodu; problematyczny obowiązek, szczególnie dla małych szkół wiejskich, (a nie fakultatywny jak dotychczas) zorganizowania w szkołach stołówek szkolnych do 1 września 2022 r. Niektóre uwagi strony samorządowej zostały uwzględnione w raporcie o wynikach konsultacji publicznych, który opublikowano 6 września 2018 r., a także w ostatecznym projekcie ustawy złożonym w Sejmie 25 września 2018 r. 2 października 2018 r. po I czytaniu Sejm skierował projekt do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Sprawozdanie z prac Komisji zawarte jest e drukach nr 2951 oraz 2951-A. 9 listopada 2018 r. na 71 posiedzeniu Sejm ustawę uchwalił i przekazał Prezydentowi oraz Marszałkowi Senatu. Senat wniósł poprawki zawarte w druku nr 3035. 22 listopada 2018 r. Sejm na 72 posiedzeniu przyjął poprawki Senatu i ustawę uchwalił. Po podpisaniu przez Prezydenta została ona ogłoszona w DZ.U. z 2018 r. poz. 2245.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, druk sejmowy nr 2909.**

Wniesiony 9 października 2018 r. projekt dotyczy umożliwienia ubezpieczenia upraw rolnych od pełnego pakietu ryzyk lub od jednego lub kilku wybranych przez producenta rolnego rodzajów ryzyka, zawierających ryzyko suszy, przy zachowaniu możliwości skorzystania przez niego z dofinansowania z budżetu państwa do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia i ma na celu wprowadzenie tzw. franszyzy redukcyjnej, polegającej na zmniejszeniu odszkodowania w zależności od wybranego wariantu.

W projekcie ustawy przyjęto, że przeniesienie części ryzyka na producenta rolnego pozwoli zakładom ubezpieczeń na oferowanie rolnikom ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka wystąpienia suszy w szerszym zakresie, a ponadto pozwoli na obniżenie składki ubezpieczeniowej. W efekcie ustawa ma przyczynić się do zwiększenia powierzchni upraw rolnych objętych ochroną ubezpieczeniową.

Projekt ustawy nie był konsultowany z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego ani ze stroną społeczną. Niemniej jednak dla gmin z obszarami wiejskimi ma bardzo duże znaczenie w obliczu klęsk

żywiolowych, które miały miejsce w ostatnim czasie. Stąd ZGWRP pozytywnie odnosił się do tej inicjatywy ustawodawczej.

16 października 2018 r. na I czytaniu Sejm skierował projekt do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Sprawozdanie z prac Komisji zawarte jest w druku nr 2927. 23 października 2018 r. na 70 posiedzeniu Sejm ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek i ustawa po podpisaniu przez Prezydenta została ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 2124.

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druki sejmowe nr 3112 i 3112-A.**

Wniesiony 21 grudnia 2018 r. projekt ustawy dotyczył redukcji administracyjnego obciążenia rachunków za energię elektryczną poprzez obniżenie podatku akcyzowego oraz opłaty przejściowej płaconej przez odbiorców w gospodarstwie domowym.

28 grudnia 2018 r. po I czytaniu Sejm skierował projekt do: Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa oraz Komisji Finansów Publicznych z zaleceniem przedstawienia sprawozdania do dnia 28-12-2018. Sprawozdanie zawarte jest w druku nr 3113.

Na prośbę strony samorządowej KWRiST 19 grudnia 2018 r. w ramach posiedzenia Komisji Wspólnej odbyła się debata z udziałem m.in. przedstawicieli Ministerstwa Energii i Urzędu Regulacji Energetyki, której celem była analiza wzrostu cen energii i jego bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego. Debata odbyła się przy drzwiach zamkniętych, bez obecności mediów. Bardzo ważną analizę przedstawił Maciej Bando, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. Analiza dotyczyła sytuacji na rynku energii elektrycznej i struktury płatności za nią dla różnych grup odbiorców. Prezes URE podkreślił, iż jednym z głównych elementów mających wpływ na rachunek jest cena energii. Rachunki za energię obejmują także m.in. akcyzę, VAT, koszty tzw. obowiązków kolorowych (tzw. białe, zielone i niebieskie certyfikaty) oraz koszty dystrybucji energii sieciami elektroenergetycznymi. Poinformował także, iż uwzględniając analizę kontraktów terminowych z oferty producentów, wyniki aukcji OZE oraz koszty akcyzy, podatków i certyfikatów kolorowych cena energii powinna kształtować się na poziomie ok. 330zł/MWh. Cena taka, zdaniem Prezesa URE, powinna zapewniać wytwórcom i przedsiębiorstwom obrotu pokrycie ich kosztów uzasadnionych oraz uzyskanie zysku uwzględniającego sytuację rynkową. W ocenie regulatora proponowanie na wolnym rynku wyższych cen energii nie znajduje uzasadnienia faktycznego. Jednak oferowanie odbiorcom cen dochodzących od 380 nawet do 500 zł za MWh jest nieuprawnionym wykorzystywaniem możliwości stwarzanych przez aktualny kształt rynku. W takim stanie rzeczy działania spółek energetycznych co do zysku powinny zostać zrewidowane. Prezes URE poinformował, że zwrócił się do prokuratury o zbadanie czy postępowanie spółek energetycznych ma cechy manipulacji.

KWRiST postanowiła o powołaniu mieszanego zespołu rządowo-samorządowego do analizy sytuacji na rynku energii i jej wpływu na funkcjonowanie JST.

Wobec wniesienia do Sejmu omawianego projektu ustawy strona samorządowa przedstawiła „Stanowisko ogólnopolskich organizacji samorządu terytorialnego wchodzących w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie konsekwencji wzrostu cen energii elektrycznej dla realizacji zadań publicznych” (www.zgwrp.pl). Stanowisko to było prezentowane podczas procesu legislacyjnego i miało w części wpływ na ostateczny kształt ustawy.

Ostatecznie 28 grudnia 2018 r. Sejm na 75 posiedzeniu ustawę uchwalił. Senat nie wniósł poprawek i po podpisaniu przez Prezydenta została ona ogłoszona w Dz.U. z 2018 r. poz. 2538.

Opracowano według stanu na dzień: 11 stycznia 2019 r.

Leszek Świątalski
Sekretarz Generalny ZGWRP